

Новини ▶ 7

Свалянето на осигуровките беше грешка

Обмисляме работещите пенсионери да плащат данък върху доходите си, каза министър Тотю Младенов

Новини ▶ 6

Правителството не знае какво ще прави с АЕЦ „Белене“

Инвеститор ▶ 12

„Флорина“ забавя плащането на главница

Кредиторите на компанията ще решават за реструктуриране на заема на 25 март

Инвеститор ▶ 12

Борсовите стоки губят атрактивност

Медта, цинкът и оловото започнаха да поевтиняват на световните пазари от началото на годината

News in English ▶ 11

цена 1.50 лева

Пари

pari.bg

Сряда

17 март 2010, брой 51 (4862)

USD/BGN: 1.42522

▼ -0.13%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.37230

▲ +0.13%

Българска народна банка

Sofix: 419.51

▼ -0.15%

Българска фондова борса

BG40: 117.52

▲ +0.03%

Българска фондова борса

ПРЕДИЗВЕСТЕН ПРОВАЛ

Коментар ▶ 2

Преброяване на беленските таласъми

За 30 години в основите на централата АЕЦ "Белене" са заровени толкова пари и глупост, че надали някой може да изчисли размерите им

Новини ▶ 7

Магистратите може да се разминат с осигуровките

Според Закона за съдебната власт задължителното обществено и здравно осигуряване на съдиите, прокурорите и следователите се извършва за сметка на бюджета на съдебната власт

Новини ▶ 8

Чиновник провали 200 проекта на фермери

Стопаните предупредиха, че ще сезират Комисията по земеделие в Брюксел и ако е необходимо, ще започнат съдебни битки заради прахосаните пари, усилия и надежди. Очакваното финансиране от европейската програма е до 25 хил. EUR на проект

Меден бизнес ▶ 22-23

Рекламният пазар се сви с 15%

През 2010 г. може да има спад с още 10%, прогнозира Красимир Гергов, председател на Асоциацията на рекламните агенции

Неясният механизъм, по който държавата спешно ще продава остатъчни дялове от компании, може да доведе до провал на цялата спасителна за бюджета операция ▶ 4-5

Печеливш
Дмитрий Медведев

Руският президент Дмитрий Медведев е подписал указ, с който се поставя началото на организиране и изграждане на високоскоростен железопътен транспорт в Руската федерация. Руското правителство трябва да одобри до края на тази година регламент, който засяга сигурността на жп транспорта при движение със скорост над 200 км/ч.

Губещ
Шимон Перес

Специалният пратеник на американския президент Барак Обама за Близкия изток Джордж Мичъл отложи вчера срещата си с израелския президент Шимон Перес за неопределено време. Вашингтон се разгневи, защото Израел обяви, че ще строи още домове в арабската част на Ерусалим. Това пък съвпадна с посещението в региона на американския вицепрезидент Джо Байдън, който трябваше да стимулира мирния процес.

Мнения

► Най-прозрачният начин да бъде приватизирана една компания е чрез борсата. В това поне съм абсолютно съгласен с министъра на финансите Симеон Дянков. Предполагам, че интересът към държавните дялове ще бъде наистина много голям и така ще може да влязат някакви пари в бюджета.

Константин Пъев

► Не съм убедена, че държавата ще спечели кой знае колко от продажбите. Мисля си, че това, което трябва да направи финансовият министър, е как да подобри условията за изкарване на пари от бизнес и производство, а не да натиква останалите работещи сектори в сивата икономика. Това е абсурд, защото това правителство гоиде с други идеи, а не прави нищо ново.

Яна Петкова

Коментар

Преброяване на беленските таласъми

Филипа Радионова
philippa.radionova@pari.bg

” За 30 години в основите на АЕЦ “Белене” са заровени толкова пари и глупост, че надали някой може да изчисли размерите им

Силно разпространен мотив в народния фолклор е враждането на сенките на хора в строежи, за да бъдат те здрави. Обикновено това са били млади невести. Легендите разказват, че след враждането тези жени се превръщали в таласъми, които после бродели наоколо. “Таласъм да си - кале ще крепиш” - така ги заричали при церемонията.

След десет дни ще се навършат 26 години, откакто след петгодишни проучвания НРБ и СССР сключват споразумение за изграждането на атомна централа в Белене. Определеният тогава пусков срок е 1992 г. Очевидно пропуснат. Проектът преминава през редица препятствия - замразяван е, пускан, спиран и отново възобновяван. През тези периоди наливането на пари в централата обаче не спира - разходи по поддръжка, поредица проучвания, изграждане и разграждане на построеното. Дори е купувана

► Площадката на АЕЦ “Белене” към гнешна гата

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

технология за още нероденото атомно дете.

Например поръчаният от Чехословакия в началото на 90-те метален корпус на един от реакторите, който се оказа, че май е продаден за скрап заедно с друга арматура. И още един пример: Преди половин година финансовият министър Симеон Дянков обяви за издирване 400 млн. лв. пари за АЕЦ-а, изчезнали при бившия икономически министър Петър Димитров. Вторият отговор, че компютрите са компоти, парите са 300 млн. и ги е дал

за “оборудване с дълъг срок на изработка”. Не уточни естеството и дължината. И най-пряната новина: Кредитът от доскорошния финансов инвеститор БНП Париба за “Белене” не е изразходван за “Белене”, а за някакви текущи разходи на НЕК. Твърди го председателят на “Булатом” Богомил Манчев.

За цвят в сметката може да бъдат включени и разходите по пътуванията до Русия или Германия и по посрещането на представители на тези страни в София с цел атомни разговори. Фактът е, че за

30 години в основите на мастодонта са заровени толкова пари и глупост, че надали някой може да изчисли размерите им. Всички спекулации за такива и онакива разходи, загуби, неустойки са си просто и само спекулации. Освен това управляващите усилено броят таласъмите избирателно и така случайно научаваме за някои важни “подробности” като съдбата на заема от БНП Париба. За да бъде още по-неясно, министър Трайков вчера изчисли разходите за “Белене” от началото на 80-те до днес на “незайно колко”.

pari.bg Top 3

1 Ако не се отметне в последния момент, правителството на Бойко Борисов ще направи реформаторска стъпка под натиска на дефицитите, които се отварят в социално-осигурителните фондове.

2 Още един мол в София отвори врати. 65% от площите са за модни марки.

3 „Меком“ АД търси 14 млн. лв. чрез привилегировани акции. Книжката ще са с гарантиран дивидент от 12%.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилиа ГУГОВА - 062/67 76 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
Дарина ДИМОВА - 4395840
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” За хората на моята възраст имаше едно събитие, което ни формира като личности - падането на Берлинската стена

► **Николай Младенов**, министър на външните работи

Число на деня

28

► млн. EUR е стойността на европейски проект към Агенцията за малки и средни предприятия, който цели да подпомогне износа на български стоки

Коментар

Кой е българският чиновник и ще има ли по-равни пред закона

Крайно време е да има повече прозрачност и изсветляване на образа на българския държавен чиновник. Защото кой е той? В масовото съзнание се насажда непрекъснато, че чиновникът е некадърен, мързелив, корумпиран човечец, който пръста си не мърда, ако няма лична облага.

Дали обаче е така и кой има интерес всички ние да живеем в още една илюзия? В колективния образ може да се окаже, че митовите и полуистините са много и опасни. Разбира се, първо трябва парламентът да реши окончателно дали всички държавни слу-

Светлана Желева
szheleva@pari.bg

” В масовото съзнание се насажда, че чиновникът е некадърен, мързелив, корумпиран човечец, който пръста си не мърда, ако няма лична облага

жителите трябва да плащат осигуровките си. Защото вече се чуват гласове как трябва да се направи изключение за някои групи - например за полицаите. Ето, доходите им били ниски, а работата отговорна и опасна, можело да бъдат демотивирани.

Това може и да е така, но принципите трябва да са по-скъпи от всичко друго. Иначе нека министрите Дянков и Цветанов да водят разговори за допълнителни стимули за служителите на МВР в тази ситуация.

ГЕРБ има едно важно предимство, което в момента се забелязва от хората - назначили

са най-малко свои хора в държавната администрация, която е приета за удобно и уютно местенце, не само за трупане на трудов стаж, но и за облаги.

Това може да ги направи много по-свободни от предишни правителства при вземането на решения, засягащи близки, познати, братовчеди и братовчедки, които се разпореждат в местната и централната власт.

Всички трябва да дадат своята лепта в плащането на вноските за здраве и пенсия и още поради една причина. Доскоро у нас се твърдеше, че никой не знае колко точно са

държавните чиновници.

И едва ли не това се смяташе за една от най-добре пазените тайни на прехода вече 20 години. Това сякаш беше циментирано и от досегашната практика - общ трансфер за всички чиновници, внасян от финансовото министерство на всеки три месеца, вместо разходите за здравноосигурителни плащания да бъдат за сметка на бюджетите на съответните ведомства.

А ето че тези дни зам.-министърът на финансите Владислав Горанов, който е и председател на надзорния съвет на здравната

каса, съобщи, че за сметка на бюджета се осигуряват изцяло около 150 хил. души - държавни служители в общините и в администрацията на централната изпълнителна власт, работещите в съдебната система, около 60 хил. служители на МВР и около 30-35 хил. души в Министерството на отбраната.

В това число не влизат другите категории, на които държавата поема напълно осигуровките - деца, студенти, пенсионери, социално слаби, безработни. Нека нишката да започне да се разплита и нещата едно по едно да си идват на мястото.

Иван Костов: Името ми е символ на смели реформи

Аз мисля, че името ми е синоним на реформи - решителни и смели, на финансово и икономическо стабилизиране на страната. Така отговори на въпроса бившият премиер Иван Костов и настоящ лидер на ДСБ дали Бойко Борисов не е станал заложник на „костовизацията“. Поводът бе представянето на антикризисните мерки от Демократи за силна България във вторник.

Разчистване на дър-

жавните задължения към фирмите е първият акцент сред мерките. Експертите на Костов са убедени, че са нужни нови правила с антикризисна насоченост за бизнеса и правила за осигуряване на стриктна финансова дисциплина.

Държавата трябва да създаде регистър за задълженията, които са натрупани към фирмите от частния сектор от предишното правителство. В него трябва да се посочат имената на

компаниите, както и график за плащане на задълженията в срок между 6 и 18 месеца.

Абсолютен приоритет при планиране разходите на бюджета трябва да бъде съфинансирането на проекти, които са свързани с еврофондовете и пътната инфраструктура. Много е важно бързо стартиране на отсечки от основните трансевропейски сухопътни коридори.

► Не бих казал, че Бойко Борисов е станал заложник на „костовизацията“, коментира бившият министър-председател Иван Костов

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

МКВ Unionbank
Специално за теб

Умирам от яд, че не си купил жилище по време на кризата...

Не умирай, а гледай га го живееш го другата криза.

Не чакай повече!

Сега е моментът за ново жилище с ипотечен кредит **Домът с пакет Комфорт+**

- лихва **7,40%** в евро фиксирана за първата година
- до 80% финансиране
- до 12 месеца гратисен период
- **безплатни застраховки „Живот“ и „Имот“**
- ГПР 8,44% при 40 000 евро и лихва 7,40% за 35 години

www.unionbank.bg

0700 12 200

БЪГ В СИСТЕМАТА ЗАПЛАШВА

С продажбата на миноритарни държавни дялове в хазната може да влязат между 300 и 500 млн. лв.

Неясният механизъм, по който държавата спешно ще продава остатъчни дялове от компании, може да доведе до провал на операцията още преди да е започнала. Спряганите варианти до момента са листване на компании директно на фондовата борса, организиране на публичен търг през БФБ или директно договаряне. Проверка на в. "Пари" обаче показва, че нито един от тях не гарантира успеваемост и държавата може да се разминее с планираните приходи от спешната приватизация.

Изключване

Ако правителството реши да се продават държавни дялове под формата на централизиран търг на БФБ, това моментално ще извади от играта институционалните инвеститори у нас. Нормативната уредба не позволява на пенсионните фондове и застрахователните компании да инвестират в дружества, които не се търгуват на официалния пазар. Застрахователите в момента са под наблюдение какво се случва с активите им и непосредствен интерес към тези акции не очаквам, коментира за в. "Пари" изпълнителният директор на "Бул Инс" Стоян Проданов.

Рестрикцията при взаимните фондове е малко по-мека и зависи от проспекта им, но те също имат много малко средства, които могат да влагат в непублични компании. Така логично изниква въпросът кой ще бъде купувач на предлаганите държавни активи.

Към момента интерес към остатъчните държавни дялове биха могли да имат сегашните мажоритарни акционери или портфейлни инвеститори. Дяловите играчи обаче имат изключително слаб интерес към дружества, в които могат да купят малък процент от капитала.

Липсата на конкуренция

сред купувачите обрича на провал правителствената идея за бързо набиране на свеж ресурс през борсата. Единствен възможен вариант за бърза приватизация остава пускането на въпросните дялове на много изгодна цена. Това обаче ще означава получаване на по-малко средства от предвидените набелязани.

Практиката показва, че в централизираните публични търгове, които Агенцията за приватизация досега организира през борсата, интересът е много слаб. Процедурата често се точи със седмици. Част от компаниите се предлагат по няколко пъти, всеки път на по-ниска цена, докато се намери кандидат за тях.

Фаворити

Считаните за безспорен фаворит откъм инвеститорски интерес сред набелязаните за продажба компании са енергоразпределителните компании. Ситуацията при тях обаче е доста сложна. Правителството няма как да ги листне на БФБ в опит да търси максимална цена просто защото решението за това може да вземе единствено мажоритарният собственик. А те едва ли ще са готови на такава стъпка. От друга страна, мажоритарните собственици нямат интерес да изкупуват останалите държавни дялове.

"Е.ОН България" не проявява интерес към дяловете от 33% на държавата в дружествата "Е.ОН България Продажби" АД и "Е.ОН България Мрежи" АД, обясниха за в. "Пари" от дружеството. Компанията предпочита държавата да остане съакционер в тях, за да се гарантира прозрачност в работата на двете компании в полза на обществото.

Нажежгу

Вече се появяват първите опити да се излъска имиджът на предлаганите за

продажби дялове, като се прикрепят атрактивни активи към тях. Изпълнителният директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол Тодор Николов каза за в. "Пари", че е възможно дял от Българския енергиен холдинг също да бъде предложен сред първата група държавни активи, които ще се разпродават. До момента на компаниите от БЕХ, както и на самия холдинг се гледаше като на последната "златна кокошка", останала в държавни ръце. Сега на държавния холдинг може да му се наложи бързо да влезе в ролята на спасител на издънен държавен бюджет.

Неясен остава и самият списък, като броят на компаниите в него гравитира около 50. От Министерството на икономиката, енергетиката и туризма обясниха за в. "Пари", че до голяма степен вече се знае кои ще са дружествата, но все още няма единен списък. Част от предвидените за приватизация дружества са в забранителния списък и за да бъдат извадени оттам, е необходимо решение на Народното събрание.

Средства

Чрез продажбата на миноритарни дялове в държавния джоб може да влязат до 500 млн. лв. Според Николов сумата зависи главно от това кои дружества ще бъдат продавани, като минимумът е 300 млн. лв. Ако сега се предложи и дял от БЕХ, тази сума може да скочи до 1 млрд. лв., твърди Николов.

Така или иначе механизъмът все още не е изяснен, което пречи на първоначалната идея за бързо набиране на свежи пари, с които да се закърпи бюджетът. Идеята за продажба на държавни миноритарни дялове прилича повече на отчаяна идея, отколкото на реална възможност.

Екип на в. "Пари"

да бъде изваден от списъка. Друга възможност за добри приходи са продажбите на миноритарните пакети в електроразпределителните дружества.

В списъка за приватизация влизат още "Булгартабак холдинг", който уж задължително ще се приватизира през 2010 г. Сред дружествата от сферата на енергетиката е и Топлофикация-Шумен, която обаче според експерти е крайно неатрактивна.

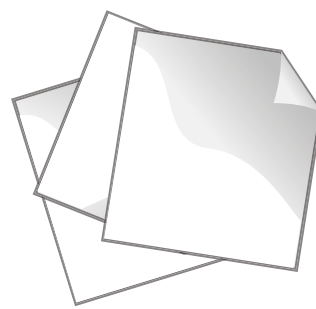
От строителния сектор бяха споменати дружества като "Монтажи" ЕАД и "Промислено строителство холдинг" ЕАД.

В областта на специалните производства на приватизация подлежат НИТИ ЕАД и ВМЗ ЕАД. Сред миноритарни пакети от акции и дялове, подлежащи на приватизация, вече са пуснати Свободна зона-Пловдив, Транзитна търговска зона-Варна и Свободна безмитна зона-Бургас.

I ВАРИАНТ

Официален пазар на акции

Неофициален пазар на акции

Регистрация

20 000

600

Поддържане на емисия

2000

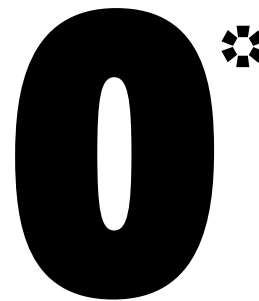
1200

Общо разход при 50 компании

1 003 000

90 000

II ВАРИАНТ

Регистрация за централизиран търг

Цените са в лв. без ДДС
Източник: БФБ

* По данни на АПСК дължимата такса е 0.24% от оборота по сделката

Ако иска резултат, държавата трябва да листва дружествата

Смятам, че е удачно държавните дружества, при които се предлагат миноритарни пакети, задължително да бъдат листвани за борсова търговия. Това означава осъществяване на публично предлагане на акции от акционерни дружества. От това има интерес както за участниците на капиталовия пазар, така и за предлагателя. Нека не се забравя, че ако се осъществи приватизация на държавни пакети извън фондовия пазар, то институционалните инвеститори няма да могат да участват и това автоматично означава по-нисък интерес.

По различен начин стоят нещата при вече приватизирани дружества, където държавата се явява миноритарен акционер. Пуб-

Петко Вълков,
изп. директор на "БенчМарк Асем Менеджмънт"

Нека не се забравя, че ако се осъществи приватизация извън фондовия пазар, институционалните инвеститори няма да могат да участват и това автоматично означава по-нисък интерес

личното предлагане в тези случаи е трудно осъществимо. При този тип компании можем да се поучим от други държави, където миноритарните пакети са събрани в една инвестиционна компания и самата компания се листва за търговия с висок процент на свободно търгуемите акции.

Очевидно държавата едновременно с приватизацията се опитва да избяга от капана на Сребърния фонд, където би трябвало да постъпят част от постъпленията, и това също ще окаже съществено влияние върху начина на продажба. Тук съществува риск от това предложителят да направи компромис с цената и начина на продажба, но да осигури приходи за бюджета.

Планът за 2010 г.

През февруари премиерът Бойко Борисов обяви, че държавата очаква приходите от приватизация да достигнат 1 млрд. лв. За постигането на целта ще се разчита основно на продажбата на енергийни дружества или дялове от тях. За целта обаче трябва да се направят и някои промени в забранителния списък за приватизация. Пример в това отношение е продажбата на дялове или дружества от Българския енергиен холдинг (БЕХ), който трябва

приватизацията

5

Миноритарните дялове в държавните дружества вече стават частна собственост

4

Стартира приватизационната процедура по избрания метод, очаква се това да е приоритетно борсова приватизация

3

Започва апортиране на дяловете на тези компании в новосъздаденото дружество, чрез което ще се реализира приватизацията

2

Изготвя се пълен списък с дружествата и миноритарните пакети, които подлежат на приватизация

1

Държавата прави преглед на компаниите, от които може да продаде миноритарни пакети

Разходи на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол

За всяка регистрирана сделка на БФБ Агенцията за приватизация заплаща 0.24% от стойността на сделката с включен ДДС

За наемане на посредници се заплаща комисиона по договаряне

Текущи разходи на агенцията при провеждане на процедура

По експертна оценка разходите за провеждането на предстоящите приватизационни сделки няма да надхвърлят 0.5% от очакваните приходи

Плюсове и минуси на борсовата приватизация

Досегашната практика за приватизация на миноритарни пакети е била именно през борсата

Методът е достатъчно бърз и прозрачен

Ще помогне и на развитието на самия фондов пазар

Ако се продадат пакети с блокиращи квоти за вземане на решения, тъй като това може да доведе до дестабилизация на дружеството (например ЕРП)

БЕХ може да е ракета носител

Приходите от продажбите на държавните миноритарни дялове в компании може да бъдат минимум 300 млн. лв. и максимум 500 млн. лв. Сумата зависи главно от това кои точно дружества ще бъдат продавани. Това е оценка, в която не е включена потенциалната възможност за продажба на миноритарен дял или на дъщерно дружество на Българския енергиен холдинг (БЕХ). Ако сега бъдат листвани 10-15% от БЕХ, можем да очакваме допълнителни приходи от 1 млрд. лв. Моята препоръка е точно това - в списъка с миноритарни дялове, който предстои да бъде обявен, да се включи дял от 10-15% от БЕХ, който е достатъчен за капитализация и ще предизвика интерес. Сред атрактивните дялове в списъка ще бъдат тези на електроразпределителните дружества.

В списъка, който предстои да бъде обявен, ще се включат и миноритарните пакети, които продаваме в момента - на бившите безмитни зони Варна (46%), Бургас (19.45%) и Пловдив (46.4%). Пакетът на първото дружество е в процес на продажба чрез търг. За второто са проведени два, а вече тече трети, тъй като нямаше интерес по време на предходните два. В случая с Пловдивската безмитна зона процедурата бе прекратена заради спорове по отношение на собствеността върху земята, върху която са разположени халетата.

И в момента агенцията осъществява продажбата на миноритарни пакети, но до 10%. Новото сега е, че вече ще подлежат на приватизация и миноритарни

Тодор Николов, временно изпълняващ длъжността изпълнителен директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол

„Ако сега бъдат листвани 10-15% от Българския енергиен холдинг, можем да очакваме допълнителни приходи от 1 млрд. лв.“

пакети над 10%. До този момент централизираните търгове се провеждат чрез закрит аукцион, при който не може да се постигне достатъчно добра цена. Едно от предложенията ми ще е да се позволи промени в този метод, така че от закрит аукцион да се премине към открит, с което ще се стимулира по-голяма активност.

Първият и основен проблем при провеждането на предстоящата приватизация ще бъде свързан с техническите въпроси по подготовката на процедурите. Процесът зависи от мениджърите, от мажоритарните собственици. Вторият проблем е свързан с интереса към дяловете на компаниите. Не се знае не само дали към конкретния дял ще има интерес, но и отделно от това заради кризата се наблюдава чувствителен спад на интереса към приватизация. Много важно е и състоянието на цялото дружество, чиито миноритарни дялове се продават.

Необходим е сериозен анализ, за да инвестираме

Даниела Петкова, изп. директор на ПОК "Доверие"

Появата на нови компании на Българската фондова борса можем само да приветстваме, защото нашата борса има отчайваща нужда от увеличаване на капитализацията. Оттам нататък дали ще инвестираме в тези компании,

„Тепърва трябва да се запознаем

с отчетите на тези компании и тенденциите в бизнеса им. Едва тогава ще можем да вземем решение дали да инвестираме в тях

зависи от фактори, много от които досега са неизвестни. Тепърва трябва да се запознаем с отчетите на тези компании и тенденциите в бизнеса им и едва тогава ще можем да вземем решение дали да инвестираме в тях.

Едва ли ще има интерес

Стоян Проданов, изпълнителен директор на "Бул Инс"

Ходът на правителството за листване на държавните компании трябва да е факт отдавна. Застрахователите в момента са под наблюдение какво се случва с активите им и непосредствен интерес към тези акции не очаквам.

Може би, ако се разпредели рискът по-широко чрез договорни фондове, тогава застрахователите могат да влязат в тези позиции индиректно.

Енергийните компании са на нисък старт

ЧЕЗ иска държавните 33%, Е.ОН е пас, а от EVN увъртат

Дали държавата ще реши да продаде миноритарните дялове от 33% в електроразпределителните дружества и ако да, как точно, е въпрос, чийто отговор самите ЕРП тръпнат в очакване да научат с подробности. Позициите им по евентуалния сценарий "раздържавяване" обаче са доста противоречиви, показва допитването на в. "Пари".

От ЧЕЗ казаха, че биха проявили интерес. Оттам обаче отказаха да коментират каква цена биха платили, тъй като все още подобна сделка е в сферата на хипотезите.

От Е.ОН пък бяха катего-

рични, че не биха се заинтересували от покупката на дяловете от 33% на държавата в дружествата "Е.ОН България Продажби" АД и "Е.ОН България Мрежи" АД. Компанията предпочита държавата да остане съакционер в тях, за да се гарантира прозрачност в работата на двете компании

в полза на обществото, казва оттам.

Коментарът на EVN бе само, че са доволни от сътрудничеството си с държавата към момента и не пожелаха да коментират бъдещи промени в структурата на собствеността на компанията.

Дарина Черкезова

Правителството не знае какво ще прави с АЕЦ „Белене“

Премиерът очаква отговор от потенциални инвеститори до две-три седмици, министър Трайков отрече изобщо да има интерес

Неизвестните около проекта за втора атомна централа в Белене стават все повече. Вчера министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков призна, че към проекта няма никакъв инвеститорски интерес. Няколко часа по-късно премиерът Бойко Борисов съобщи в Белене, че до две-три седмици инвеститор ще се появи.

В края на месеца изтича договорът с изпълнителя „Атомстройекспорт“. Правителството обаче все още не е отговорило на предложението на руската страна да финансира продължаването на проекта с 2 млрд. EUR до намирането на стратегически инвеститор.

Строителството спира. Засега

След направената проверка Борисов съобщи, че има два варианта за действие. Единият е да бъде спряно строителството на нивото, до което е достигнало, и да бъдат изплатени дължимите суми за направените поръчки за оборудване - 1.1 млрд. лв. плюс 500 млн. лв. главница по кредити. Вторият вариант също включва спиране, но и търсене на стратегически инвеститор за продължаване на проекта. Премиерът не пожела да назове фирмите, от които се очакват отговори до „две-три седмици“. Най-важното е, че имаме разрешение от Европа за

► Разходите по проекта от началото на 80-те години на XX век до момента са "незайно колко", съобщи министър Трайков

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

изграждане на втора атомна централа, заяви премиерът.

Разминавания по трасето

Днешните различни изказ-

вания на премиера Борисов и икономическия министър Трайков правят още по-неясни сигналите, които изпраща българското правителство. Нищо няма да

се прави през главата на хората и необмислено, каза Трайков.

Ден по-рано председателят на парламента Цецка Цачева декларира в Мос-

ква, че АЕЦ „Белене“ наред с газопровода „Южен поток“ и петролопровода „Бургас - Александруполис“ ще са ядрото на бъдещата енергийна стратегия.

В случай, че зарежем „Белене“, можем да си направим езеро за шарани за почти 2 млрд. лв., заключи Борисов.

Николета Цветкова

Последната сметка

600

► млн. EUR са документираните и осчетоводени разходи от „последния напън за строителство“ от предишното правителство, каза Трайчо Трайков

Обвинение Борисов: АЕЦ „Белене“ е висша форма на корупция

► Всички налични документи за извършени дейности до този момент по изграждането на АЕЦ „Белене“ ще бъдат предадени на главния прокурор, обяви премиерът. С това ще постигнем прозрачността и яснотата, която

целим, каза още той. Очакванията са прокуратурата да възложи експертна оценка за всичко извършено до момента за изграждането на атомната централа. ► БСП протестира срещу обвиненията в корупция. „Несъстоятелни са твърденията за изхарчени милиарди, срещу които няма нищо построено“, пише в специално разпространена декларация.

Гола поляна за 1.2 млрд. лв.

На площадките има сгради, които са на повече от 30 години

На мястото, където трябва да се намира 13-метровата сграда на първи блок на АЕЦ „Белене“, има гола площадка. От 2005 г. досега в проекта са вложени над 1.2 млрд. лв. В наличност има сгради, които са на повече от 30 години и купчина скрап. Колко държавата е наляла в този проект от 1981 г. досега, все още не е установено, защото има дейности, за които се търсят фактурите за остойностяване. Това стана ясно след направената на място проверка на премиера Бойко Борисов.

Завеждането

В момента площадката на

АЕЦ „Белене“ е един музей на техниката, която е разхвърляна под изграден навес. Все още не е установена нейната пълна стойност, обясни още премиерът. До момента за оборудване са платени 200 млн. лв. А за консултантски услуги са платени 1 млрд. лв.

Старо оборудване

Наличното оборудване, което стои неизползваемо, по договор струва между 130 и 140 млн. EUR. По договора руската страна може да си вземе старото оборудване и да го използва за други свои проекти, каза директорът на Националната електрическа компания Красимир Първанов. По думите му, около 50% от стойността му е загубена.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Тотю Младенов: Свалянето на осигуровките беше грешка

Обмислят данък за работещите пенсионери

По-нататъшно намаление на осигурителните вноски ще бъде пагубно за пенсионната система. Около тази теза се обединиха експерти в областта на пенсионната политика. Сред тях е и министърът на труда Тотю Младенов, въпреки че при влизането си във властта ГЕРБ обеща до края на мандата да сваля осигурителната тежест с 5%. От началото на тази година вноската падна с 2%.

Мнение

Не е трябвало да се допуска политиките да изкривят

пенсионния модел чрез намаляване на осигуровките, заяви министър Младенов. В момента 11% от БВП отиват за плащания на държавното обществено осигуряване.

Експерти от Световната банка също отбелязаха, че силно намалелите осигурителни вноски през последните години са затруднили прогнозируемостта на разходите за пенсионната система. България е с най-ниски пенсионни осигурителни вноски в Европа, заяви Флориан Фихтъл, постоянен представител на Световната банка в България. В повечето страни кризата е накарала правителствата да увеличат размера на вноските, в България

е взето обратно решение, посочиха от СБ.

Нов данък

Обмисля се работещите пенсионери да плащат данък върху доходите, които получават по трудовите си договори, обяви още министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов. В момента експерти от Министерството на финансите и Националния осигурителен институт разработвали варианти за облагане на доходите на близо 200 хил. пенсионери, които продължават да работят на трудов договор. Според Младенов няма нищо лошо в това пенсионерите да плащат данък върху трудовите си доходи, защото "в крайна сметка 200

► Не е трябвало да се гонупса политиките да изкривят пенсионния модел чрез намаляване на осигуровките, заяви министър Тотю Младенов

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

хил. млади хора се лишават от работа". При този темп на застаряване на населението до 2050 г. съотношението работници към пенсионери

ще бъде 1:2, заяви Иван Нейков, председател на Балканския институт по труда и социалната политика.

Мила Кисьова

Преговори

Без ранно пенсиониране

► Предстоят преговори със синдикатите и може би от догодина ранното пенсиониране ще остане само за първа категория труд, съобщи министърът на труда Тотю Младенов.

► Между 59 години за жените и 62 години за мъжете е средната възраст на пенсиониране в момента заради ранното пенсиониране, сочи доклад на Световната банка.

Магистратите може и да не правят вноски за пенсия и здраве

ВСС гласува увеличение на заплатите

Конституционен казус може да осуети планираното от правителството прехвърляне на осигурителната тежест върху държавните служители в съдебната система. Според Закона за съдебната власт задължителното обществено и здравно осигуряване на съдиите, прокурорите и следователите се извършва за сметка на бюджета на съдебната власт. Ако магистратите трябва да си плащат осигуровките, трябва да бъде променен законът в частта за бюджета. По конституция обаче той е независим, с него се разпорежда Висшият съдебен съвет и не е ясно дали може да бъде променен от парламента.

Становища

Идеята на правителството за осигуровките на държавните служители естествено не среща одобрение сред магистратите. Националното сдружение на съдебните служители подготвя становище, съобщи пред-

седателят Анна Зоксимова-Кирилова. Предстои то да бъде съгласувано в управителния съвет. В Съюза на съдиите са решили да изчакат, докато предложението стане решение. Научаваме всичко от вестниците и не сме във възторг, но още няма да излизаме с позиция, каза говорителят Нели Куцкова.

Увеличени заплати

Оказа се, че съдебните служители няма да усетят намалението. На заседание на 25 февруари ВСС е взел решение за увеличаване на заплатите на магистратите от 1 април. Решението е срещнало съпротива при гласуването в самия Висш съдебен съвет, научи в. "Пари". Мотивите на противниците са били свързани със солидарността със служителите в останалите сектори и кризата. Случаят може да повтори казуса с индексирани заплати на депутатите, въпреки че по данни на магистрати възнагражденията в съдебната система не са индексирани от две години.

Филипа Рагионова

► Съдебните служители не са съгласни с идеята да плащат осигуровки

Телефон от друго измерение

htc

Windows phone

HTC HD2

- Огромен сензорен дисплей: 11 см (4.3")
- MS Windows Mobile 6.5
- 1GHz процесор
- 5 MP камера
- Тънък само 11 мм

739 лв.

GLOBAL

Нашият свят си ти

Цена при сключване на нов двугодишен договор с абонаментна програма GLOBAL A750. Повече информация в търговската мрежа на GLOBAL и www.global.bg.

Властта пише нов закон за ВЕИ

► Проектите за фотоволтаични инсталации изместват тези за ветрогенераторите по инвеститорски интерес СНИМКА ЕМИЛИЯ

Експерти настояват да не се приемат повече заявления за еколицензи

До края на годината ще има нов закон за възобновяемите източници на енергия. Той се подготвя от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. До края на този месец проектът трябва да бъде готов, а в средата на април е предвидено публично обсъждане, съобщи на кръгла маса за развитието на възобновяемите енергийни проекти в България Трайчо Трайков, министър на икономиката, енергетиката и туризма.

Замразяване

До приемането на новия закон трябва да се спре приемането на заявления за присъединяване към енергийната мрежа на страната. Това предлага Венцислав Захов, ръководител на отдел „Електрически режим“ в Енергийния системно оператор. Доводите му са, че към момента има достатъчно заявени проекти.

Към края на 2009 г. са заявени 12 200 мегавата за присъединяване към преносната система и 2600 мегавата за присъединяване към разпределителната. Освен това с цел да се пресекат реалните проекти той съветва, преди да се издаде лиценз за мощности над 1 мегават, да се изисква предоставянето на гаранция. По думите му добра практика в това отношение има Турция.

Предупреждение

Към момента има заявки за достатъчно мощности, свързани с ВЕИ. Като се има предвид, че генерирането на електричество чрез тях не

е устойчиво, за овладяване на системата трябва да има и заместващи мощности. В противен случай България може да има проблеми с осигуряването на количествата енергия, които трябва да изнася за съседни държави, а поради тази причина и да се наложи да плаща неустойка, обясняват експерти.

Дарина Черкезова

Мощности Делът на ВЕИ достигна 9%

► Ако през 90-те години относителният дял в производството на електроенергия от ВЕИ е бил 4%, през 2009 г. той вече е около 9%. Пикът е през 2005-2006 г., когато делът е 12%. Планът на правителството е през 2010 г. да се достигне 11% производство на енергия от ВЕИ.

► Около 82-83% от ВЕИ енергията идва от 4-те големи хидроцентрали „Белмекен“, „Батак“, „Въча“ и „Арга“.

► До 2020 г. производството на електричество в България трябва да се е увеличило два пъти в сравнение с 2010 г., предвижда планът на икономическото министерство. Топлинната енергия и енергията за охлаждане от ВЕИ трябва да е с около 60% повече след десет години. ВЕИ за транспорт - 9 пъти повече, а общо енергията от ВЕИ да нарасне с 80%.

► Към средата на 2010 г. предстои да се конкретизират мерките, чрез които да бъдат постигнати заложените цели.

Чиновник провали 200 проекта на фермери

4 хил. дка с плодни дръвчета в Монтанско остават без еврофинансиране

Около 200 проекта по програмата „Млад фермер“ вероятно ще бъдат провалени заради грешка на чиновник от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИА-САС). Това алармираха на специална пресконференция потърпевши млади фермери. Те обясниха, че са кандидатствали по най-атраktivната мярка от Програмата за развитие на селските райони - „Млад фермер“, по време на управлението на предишното правителство. Проектите им за създаване на разсадници за плодни дръвчета са анулирани заради липсата на разрешително от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИА-САС).

Негоглеждане

Селските стопани са станали жертва на недоглеждане на служителка от ИАСАС Монтана, където се намират насажденията. Те разказаха, че са подготвили проектите си заедно с експерти от Националната служба

25

► хил. EUR е максималната стойност на евросубсидията, за която са кандидатствали повечето фермери

за съвети в земеделието, с които заедно са набавяли и документите. От ИАСАС обаче са ги заблудили, че на толкова ранен етап няма да им бъде необходим един от документите, тъй като плододаването щяло да започне след две-три години. Фонд „Земеделие“ приел документацията без забележки и стопаните започнали да осъществяват идеите си. Направени са плодни насаждения върху 4 хил. дка. Днес обаче става ясно, че проектите са отрязани от проверяващите именно заради липса на въпросното разрешително. Младите фермери са били подведени от ИАСАС, че могат да подадат документа

със задна дата, което много от тях са направили.

Жалба

Потърпевшите възлагат големи надежди на министъра на земеделието Мирослав Найденов, но до днес решение на проблема им няма, твърдят те. Стопаните предупредиха, че ще сезират Комисията по земеделие в Брюксел и ако е необходимо, ще започнат съдебни битки заради прехосаните пари, усилия и надежди. Очакваното финансиране от европейската програма е до 25 хил. EUR на проект.

Отговор

Виновните са уволнени, но едва ли бихме могли да направим нещо повече, защото е невъзможно Брюксел да разреши да се издадат разрешителни по тази програма със задна дата. Това заявиха от пресцентъра на агроветеринарното министерство. Оттам увериха, че България е питала Европейската комисия за казуса с плодните дръвчета. Отговорът бил, че

► 200 проекта на млади фермери

държавата може да плати проектите на младите фермери, но при бъдещи проверки от Брюксел може да ни накарат да връщаме парите. От фонд „Земеделие“ заявиха, че в четвъртък ще има съвместно заседание по казуса с министерството на земеделието, което управлява програмата за селските райони.

Светлана Трифоновска

Остава ли „Хигия“ в голямата игра на дистрибуторите

Фармацевти очакват първите стъпки на компанията след промяната на собствеността

„Хигия“ вече е собственост на 31-годишната Росица Веселинова Великова, съобщиха от „Активис“. След новината, че международната генерична компания „Активис Груп“ продава своята дистрибуторска компания в България „Хигия“ ЕАД на частен инвеститор, дойде и потвърдението, че договорът с Великова е финализиран. За сделка-

та нямало да се произнася Комисията за защита на конкуренцията, тъй като не представлява концентрация на стопанска дейност, уточниха преди дни от „Активис България“.

На фокус

Нашата дейност вече ще бъде фокусирана върху основния ни бизнес, а именно разработка, производство и продажба на висококачествени генерични медикаменти.

„Активис“ ще продължава да работи както с „Хигия“, така и с останалите фармацевтични дистрибутори в

България, коментира Илия Пашов, изпълнителен директор на „Активис България“.

Ефекти

Сделката за „Хигия“ се свърза с аптекарския бос Веселин Марешки, който потвърди пред в. „Пари“, че ще консултира новия собственик, макар че официално нямал нищо общо с продажбата. Според Марешки, за когото казват, че има 68 фирми с по четири аптеки, „Хигия“ имала всички шансове да стане дистрибутор номер 1 на пазара на лекарства. Според

други фармацевти „Хигия“ скоро щяла да бъде извадена от играта.

Нека да видим новата стратегия и начина на работа на „Хигия“ след промяната на собствеността, тогава ще коментираме повече, заявиха водещи дистрибутори на лекарства у нас. Странното е, че „Хигия“, която е в Топ 5 на дистрибуторите, се продава на физическо лице, което не присъства в никакъв регистър, няма никакъв бизнес досега и отказва да говори, коментираха конкурентите в бранша.

Светлана Желева

Фермери по Програмата за развитие на селските райони може да останат без финансиране

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Над 16% от хората искат да теглят заем

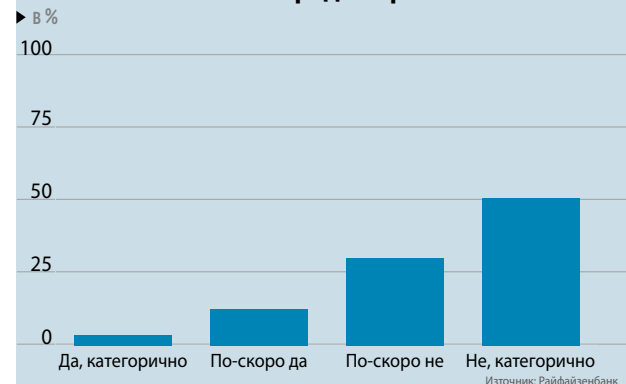
Лихвата и предсрочното погасяване без такса - водещи при избор на банка

Все повече хора имат желание да теглят кредит въпреки кризата, става ясно от проучване на Райфайзенбанк, проведено от агенция „Прагматика“. Този резултат съвпада с очакванията на повечето банкери, че през тази година кредитирането ще се размрази. Един от проблемите за слабия кредитен пазар беше липсата на кредитоискатели поради несигурност на доходите. Заем биха взели 16.5% от хората. Около 70% от тях имат намерение да изтеглят потребителски кредит. Към ипотечен заем се насочват 12% от кредитоискателите, а към кредитна карта 6.8%.

Фактори

Размерът на лихвата е най-важният фактор, по който хората избират банката, от която да вземат заем. На второ място се нарежда възможността за предсроч-

Бихте ли изтеглили кредит през 2010 г.

но погасяване без такси. Следващи по важност при избора на банка са прозрачността и яснотата на условията, опростената и бърза процедура при кандидатстване за кредит, както и предлагането на фиксирана лихва за определен период, става ясно от проучването. Като основни източници на информация за кредити хората посочват консултации в банката и съвети от приятели.

Позиция

През последния месец по-

добрихме значително условията за кредитиране, като удължихме максималния срок за погасяване по ипотечните и потребителските кредити, коментира Момчил Андреев, изпълнителен директор на Райфайзенбанк.

По ипотечните кредити максималният срок за изплащане вече е 25 години. Влизаме и в активна кампания за потребителски кредит с облекчени условия и фиксирана лихва за първата година, допълни той.

Рагослава Димитрова

VMware увеличава с 10 на сто персонала си в България

Софтуерната компания откри нов офис с 400 работни места, търси програмисти

Американският производител на софтуер за виртуализация VMware планира да увеличи значително персонала си в България, съобщават от компанията. Тя се сдоби с нов офис с капацитет 400 работни места, а в момента за компанията у нас работят над 200 души. Те отговарят за разработването на инфраструктурната платформа на системите за виртуализация на американския гигант. В момента отворените работни места са 22, показва справка със сайта на VMware.

Търсене

Постоянно текаат интервюта, в момента има отворени позиции, но нямаме точна

Партньори Виртуализацията ще се развива тепърва

Около 20 са партньорите, продаващи софтуер на VMware у нас, коментира от официалния дистрибутор на компанията NDB. Очакванията за продажбите на VMware за 2010 г. са оптимистични въпреки

ки кризата, твърдят от българското дружество.

Софтуерът за виртуализация е сред най-горещите теми в света на информационните технологии заедно с изчисленията в облака, коментират анализатори.

Подобни предложения у нас използват предимно по-големи компании, които оптимизират ИТ инфраструктурата си, използвайки по-пълно капацитета ѝ.

цифра, тъй като процесът е продължителен, коментира за в. „Пари“ от българския мениджмънт на дружеството. Според официалната информация се търсят софтуерни инженери с много добри познания по Java, FLEX и C++, специалисти по контрол и тестване на качеството, както и автоматизация на процеса

по тестване на качеството на продуктите. Търсят се и хора с управленски умения и опит в разработката на софтуерни продукти.

Продажби

Освен в нов офис VMware е инвестирала и в разширяване на дейта центъра си, за да може той да отговаря на нуждите на местния ѝ офис.

Развойното звено на американците у нас е факт от края на 2007 г., когато те изкупиха българското подразделение на Sciant. Продукцията на VMware у нас се разпространява от NDB, които отчитат значителен интерес от страна на българския бизнес към виртуализацията.

Плановите за 2010 г. са за връщане на нивата на продажбите от предкризисната 2008 г., коментира управителят на NDB Нина Благова.

Христо Ласков

Становище Законът трябва да се спазва

Новото ръководство на ДФ „Земеделие“ и на Министерството на земеделието и храните не може да носи отговор-

ност за начина, по който са одобрявани проектите по Програмата за развитие на селските райони в миналото - без да се изискват съответните разрешителни.

Съгласно становище на управляващия орган по Програмата за развитие на селските райони, изис-

кано с официално писмо от ДФ „Земеделие“, прилагането на разрешителни от ИАСАС по подадени проекти по мярка 112, известна като „Млад фермер“, със задна дата не е възможно.

До издаването на ново становище от Управляващия орган в МЗХ фонд „Земеделие“ не би могъл да преразгледа вече отхвърлени проекти по мярката.

суми към момента да бъдат изплатени.

С. Желева | pari.bg

Старт Банка ДСК с кампания за картодържатели

Банка ДСК стартира кампанията Money Back. Всяка седмица Банка ДСК и MasterCard ще възстановяват на всички участващи картодържатели 1% от общата сума на разходите им за предишната седмица, които са направени на POS терминал. Всички притежатели на карти ДСК Maestro, които направят поне 2 транзакции на POS в рамките на една седмица, автоматично ще участват в кампанията. Около 42% от активните картодържатели в страната използват картите

си няколко пъти месечно, а средната сума, която плащат с дебитна карта, е 131 лв.

Активност SG Експресбанк залага на клиентите

Societe Generale Експресбанк стартира нова имиджова кампания от 15 март 2010 г. С нея банката иска да изведе на преден план партньорството със своите клиенти. В настоящата ситуация хората имат необходимост от стабилен партньор, който да ги подкрепя, обясни Филип Лот, гл. изп. директор на SG Експресбанк. По думите му новата рекламна кампания на банката ще покаже на хората, че има желание да се помага в развитието им.

Р. Димитрова | pari.bg

Визита Премиерът се среща с шефове на болници

Днес премиерът Бойко Борисов, вицепремиерът Симеон Дянков, шефът на парламентарната здравна комисия д-р Лъчезар Иванов и здравният министър д-р Божидар Нанев се срещат с директори на болници. През февруари те се разбраха всички проблеми на здравната реформа да се коментират всеки месец, за да може всички проблеми, които възникват, да се решават навреме. Миналата седмица премиерът се срещна и с шефовете на лекарския и зъболекарския съюз д-р Цветан Райчинов и д-р Николай Шарков. Лично премиерът пое ангажмента до края на миналата седмица всички дължими

Резултати
Печалбата на Eurobank EFG се сви с 45%

С 45% по-ниска печалба до 362 млн. EUR се е свила печалбата на гръцката Eurobank EFG за миналата година, съобщават от банката. Тя е собственик на българската Пощенска банка. Причина за спада в печалбата е еднократен ефект, коментира изпълнителен директор на българското подразделение на трезора. Депозитната база на Eurobank EFG се е увеличила с 1.2 млрд. EUR и достига 46.8 млрд. EUR. Съотношението на кредитите към депозитите се е подобрило допълнително до 119% от 126% преди две години, коментират от трезора. Общите приходи на групата за 2009 г. възлизат на 3 млрд. EUR в сравнение с 3.1 млрд. EUR за предходната година. Общата капиталова адекватност се увеличила с 2.3 пункта до 12.7%, заяви Хасиотис. Около 68% от печалбата е в резултат на дейността на групата в Гърция, а 32% произлизат от бизнеса ѝ в страните от Централна и Източна Европа.

Развитие
Shell планира инвестиции за над 100 млрд. USD

Петролният гигант Royal Dutch Shell Plc, чийто бизнес отчита спад от седем години насам, планира 100 млрд. USD инвестиции до 2014 г. за съживяване на производството и връщане към растеж. Shell, която се конкурира с BP Plc за мястото на най-голямата петролна компания в Европа, очаква производството ѝ да се увеличи с 11% до 3.5 млн. барела на ден до 2012 г. Правим значителни инвестиции в нови проекти, които да подобрят финансовото ни представяне, каза главният изпълнителен директор на Shell Петер Фозер. Преди две седмици BP обяви плановете си да увеличи печалбата си преди данъци с 3 млрд. USD през следващите две или три години, като увеличи производството и ефективността. От компанията очакват средното годишно производство на газ и петрол да се увеличи с 1-2% до 2015 г.

Пари за Гърция няма, засега

► Финансовите министри на ЕС не уточниха кога и дали Гърция ще получи помощ

„Северен поток” си осигури 3.9 млрд. EUR

► Намереното финансиране е крайъгълен камък в осъществяването на проекта

29 банки ще дадат парите за строежа на 1220-километровата тръба

Консорциумът зад газопровода „Северен поток” е осигурил необходимите за проекта 3.9 млрд. EUR от 26 банки. Договорът за финансирането поставя крайъгълния камък в изграждането на 1220-километровата тръба, която ще транзитира газ от Русия до Европа. Проектът трябва да бъде завършен през 2012 г.

Разпределение
Най-голям дял в „Северен поток” - 51%, има руският гигант Газпром, германските BASF-Wintershall и E.ON Ruhrgas държат по 20% и холандската Gasunie има 9%. Плановете са годишно да бъдат доставяни 55 млрд. куб. м газ до Германия и останалите страни от Европейския съюз. „Северен поток” заздравява 40-годишните връзки

между Русия и Европа в областта на енергетиката, заяви главният изпълнителен директор на Газпром Алексей Милер.

Цена
Проектът ще струва общо 7.4 млрд. EUR и ще минава под Балтийско море, което се смята за едно от най-замърсените в света. Това породило опасения, че полагането на тръбите по дъното му ще размъти токсините, които са отложени там, и най-вече множеството мунисии, останали от Втората световна война. Финландия разреши проекта само при условие, че корабите с тръбите няма да пускат котва във финландската икономическа зона.

През миналия месец обаче руският премиер Владимир Путин заяви пред ръководителите на балтийските държави, че според подробните изследвания влиянието на газопровода върху околната среда е безопасно.

Програмата на Атина е адекватна, лидерите на ЕС ще решават дали да отпуснат заеми

Гърция няма да получава помощ, поне засега. Това стана ясно от изказванията на финансовите министри на еврозоната след срещата им, приключила вчера. Сред обсъдените теми обаче са били евентуалните механизми, чрез които ЕС може да помогне на Атина при нужда, коментира германският финансов зам.-министър Йорг Асмусен, цитиран от Wall Street Journal. Темата за отпускане на каквито и да било заеми обаче най-вероятно няма да бъде обсъдена и по време на срещата лидерите на ЕС в Брюксел следващата седмица.

Статукво
Няма никаква промяна в ситуацията след срещата на Съвета на Европа от 11 февруари, коментира

Асмусен. Не сме вземали никакво решение и няма причина да очакваме такава след седмица, добавя той. Единственото, което обсъдихме, е техническата подготовка и стъпките, по които тя ще продължи, добави той. Смятаме, че няма нужда от подобна помощ, а и гръцкото правителство не е заявило такава. Затова и ситуацията не се е променила, твърди Асмусен. На подобно мнение са и останалите финансови министри от ЕС, които се приединиха към колегите си от еврозоната във вторник. Според еврокомисаря по икономически въпроси Оли Рен плановете за съкращаване на бюджетния дефицит на Гърция са реалистични, което означава, че нужда от помощ няма.

В началото на март гръцкото правителство представи план, с който да си набави 4.8 млрд. EUR. Това е поредната стъпка по пътя към съкращаване на бюджетния дефицит до 8.7% от БВП през 2010 г. след 12.7% от БВП към края на миналата година. Най-големите препятствия пред

Атина ще бъдат през април и май, когато страната трябва да покрие над 20 млрд. EUR задължения.

Решението за финансова помощ за Гърция ще бъде взето от Съвета на Европа, в случай че постъпи молба от Атина, коментира испанският министър на финансите Елена Салгадо. Страната е ротационен председател на ЕС до юли тази година. Затова въпросът за гръцките помощи може да не бъде повдигнат и на редовната им среща в Брюксел идната седмица.

Фонд
Предложението за създаване на европейски валутен фонд на германския финансов министър Волфганг Шойбле е било прието дос-

та добре, коментира заместникът му. Шойбле уважи срещата в понеделник и представи предложението си, което е обсъждано вече почти 2 седмици. Според плановете му ЕВФ трябва да бъде инструмент, използван само в крайни случаи за спасяването на европейска държава.

Асмусен опроверга твърденията, че Германия говори на няколко гласа по проблема с нестабилността на Гърция. Причината за тези коментари са обсъдените в понеделник предложения за двустранна финансова помощ при необходимост. Дискусиите за подсигурирането ѝ обаче са спрели до това предложение, тъй като Атина не е молила за спасителен пакет.

Мерки
Как Гърция пести разходи

► Увеличаване на ДДС от 4.5, 9 и 19% до 5, 10 и 21%. Финансовият ефект се равнява на 0.54% от БВП, или 1.3 млрд. EUR.
► Увеличаване на акцизите, което ще доведе до ръст на приходите с 0.46% от БВП. Налогът върху петрола става 0.08 EUR за литър, а върху дизеловото гориво - 0.03 EUR. Акцизът на цигарите се увеличава с 2 процентни пункта от 63 на 65%, а данъкът върху алкохола

става 20%.
► Увеличаване на акцизите върху луксозни стоки като яхти, коли и т.н.
► Намаляване на заплатите в държавния сектор, което да свие това перо от разходите на кабинета с 0.7% от БВП, или 1.7 млрд. EUR.
► 60% намаляване на 14-ата заплата за чиновниците.
► 2% намаляване на допълнителното възнаграждение, което вече бе намалено с 10%.
► 7% намаляване на заплатите и 60% намаляване на бонусите за държавните предприятия.

8.7

► процента от БВП трябва да стигне бюджетният дефицит на Гърция до края на годината

Cover story

System bug may thwart fast privatisation plans

BEH seen as launch vehicle of state's minority stake sell-off

The obscurity about the mechanism to be used for sell-off of the state's residual stakes in companies may foil the operation in embryo. Options considered so far include listing companies directly on the Bulgarian Stock Exchange (BSE), organising public auctions through the BSE, and direct negotiations. However, a *Pari* daily's inquiry shows that none of them guarantees success and the state may fail to get the much-needed revenue.

Poor planning

If the government decides to sell state stakes by centralised auction on the BSE, that will exclude institutional investors from the bidders' list. The law does not allow pension funds and insurers to invest in companies that are not traded on the official market. Interest in the residual stakes could be shown by the companies' current majority owners or by portfolio investors. However, equity investors are rarely ready to buy small stakes.

The electricity distribution utilities are the most attractive companies for investors. However, the government cannot list them on the BSE, because that has to be decid-

ed by their majority owners. What is more, the majority owners are not interested in buying the state's 33-percent stake in the companies.

Luring bidders

The sale of the state's minority stakes can provide between BGN 300 and 500 million. The exact amount will depend on which companies will be offered, Privatisation and Post-Privatisation Control Agency acting executive director Todor Nikolov told the *Pari* daily.

The estimation does not include the possible sale of a minority stake or a subsidiary of Bulgarian Energy Holding (BEH). Listing 10 or 15% of BEH may secure an additional revenue of BGN 1 billion. The list of minority stakes for sale should include a portion of BEH, which will lure investors, Nikolov advised.

On the block

Minority packages that are currently up for sale will also be put on the list. These include the former duty-free zones in Varna (46%), Bourgas (19.45%) and Plovdiv (46.4%). The first package is being offered by auction. As for the other two stakes, two procedures have failed so far and a third one is under way.

Even now the agency is selling minority packages,

► Listing 10 or 15% of BEH on the stock exchange may secure an additional revenue of BGN 1 billion, Privatisation Agency head Todor Nikolov said

PHOTO BOBITOSHEV

provided they do not exceed 10%. What is new in the idea is to put bigger stakes under the hammer. Currently centralised auctions are closed procedures that do not allow achieving a good price. Making the auctions open will encourage bidding, Nikolov was adamant.

Stumbling blocks

The main problem in the

upcoming privatisation procedures is connected with technical issues. The process will depend on the companies' managers and majority owners. The second problem is the interest the stakes can attract. On the one hand, the crisis has substantially reduced interest in privatisation. On the other, the very condition of the companies is of crucial importance.

Banking

More people willing to borrow in 2010

More and more people are inclined to take a loan despite the crisis, Raiffeisenbank's survey shows. The result is in line with the expectations of most bankers for a rise in loan applications. Of all 16.5% seeking funding this year, 68.9% would take a consumer loan, 12% would turn to a mortgage loan and 6.8% would apply for a credit card. The interest rate is the leading factor in choosing a bank, the second factor is redeeming the loan ahead of time without fees. Quick and easy procedures and terms and fixed interest rates are other benefits to win clients. Our bank has considerably improved services and increased the mortgage loan term to 25 years, Raiffeisenbank's CEO Momchil Andreev said.

have dropped 2%. Currently 11% of the gross domestic product is used for state social security payments. Bulgaria has the lowest pension insurance rate in Europe, Florian Fichtel, representative of the World Bank in Bulgaria, pointed out. In most countries the crisis made the governments raise the pension insurance rates while Bulgaria did the opposite, World Bank experts commented. The government is considering levying tax on the incomes of working pensioners, Mladenov said.

Jobs

VMware to increase staff in Bulgaria 10%

US business infrastructure virtualisation company VMware opened a new office in Bulgaria. Currently, it employs 200 people and plans to increase the staff 10%. That is an ongoing process of hiring new people, company's management commented for the *Pari* daily. Java, FLEX and C++ software engineers are needed, as well as managers and quality assurance and automation engineers. VMware has invested in expanding its data centre. The company's production is distributed by NDB. There is considerable interest in virtualisation on the part of Bulgarian businesses. Virtualisation is a proven software technology that is rapidly developing, analysts say.

Energy

Cabinet still uncertain what to do with Belene

► Traycho Traykov

The Belene nuclear power plant (NPP) project is sinking deeper into obscurity. Minister of economy, energy and tourism Traycho Traykov admitted there is no investors' interest in the project. A few hours later prime minister Boyko Borisov said in Belene that an investor will show up within two or three weeks. He said there are two options for the power plant. The first is to discontinue the construction and pay for the ordered equipment, which costs BGN 1.1 billion, plus another BGN 500 million loan principal. The second option is to suspend the construction but seek investors and resume the project in the future when it is financially secured.

BSE

Indexes close Tuesday's session mixed

The indexes of the Bulgarian Stock Exchange (BSE) divided in pairs on Tuesday. BG40 of the most traded stocks and BGREIT advanced 0.03% and 0.18% respectively. The broad index closed at 117.52 points and the real estate investment trust index finished at 43.67 basis points. The blue-chip Sofix dropped 0.15% to 419.51 points. BGTR30 of the best performers in total return lost 0.22% of its value and ended the session at 325.07 points. South Industrial Park's stock appreciated the most, 26.85%. The worst performing company was Todoroff Wine Cellar, which lost 13.95%. Zarneni Hrani Bulgaria was the best trading company. A total of 2,500,650 shares changed hands for BGN 1.5 million.

Insurance

Social security rate cut considered mistake

A further reduction in the social security rate will be fatal for the pension system. That is the opinion expressed by experts in the branch and minister of labour Totyu Mladenov. When the government took office the ruling party GERB pledged to decrease the social security rate by 5%. Since the beginning of this year contributions

Insurers' assets increase 50%

Companies invest mainly in bonds, government securities

The assets of insurance companies increased 2.62% in the fourth quarter of 2009, year on year, Bulgarian National Bank data show. Assets reached BGN 164.6 billion in Oct-Dec 2009, compared with BGN 160.4 billion a year earlier. The assets of the insurance and health insurance companies at the end of 2009 stood at BGN 3.98

billion, up 49% on an annual basis.

Portfolio

Companies in the sector prefer to invest more funds in bonds and government securities. In the last three months of last year, the funds invested in securities other than shares stood at BGN 118.3 billion, up 331.75% year on year. For the full 2009 insurers invested BGN 1.36 billion in such instruments, i.e. 104.4% more than in 2008. Bonds and

government securities made up 34.1% of assets. Government bonds are the most reliable instrument at present, Bulstrad's CEO Rumen Yanchev said. Some 27% of the assets were deposited with banks. Last year insurers placed BGN 1.07 billion with banks, up 45.9% year on year. In the fourth quarter of 2009 deposits went up 32% to BGN 85.8 billion.

Crisis

Companies' assets invested

in equities declined BGN 6.4 million in the last three months of 2009. In 2008 they dropped BGN 29 million. Stock investment stood at BGN 364.1 billion at the end of December, while at the end of September it amounted to BGN 370.5 billion. Shares accounted for 9.2% of the insurers' assets at the end of 2009. Shares were the most popular investment instrument before the crisis but now people refrain from buying them.

Advertising market shrinks 15% in 2009

Internet ads increase but fall short of expectations

The advertising market in Bulgaria shrank 15% in 2009. The total volume of advertising budgets reached BGN 1.03 billion, data of TNS/TV Plan and media agency Piero 97 show. The net value of the market amounted to BGN 390 million. Construction and real estate, as well as the automobile sector, were hit the worst by the crisis and immediately following was the advertising market, Piero 97's Ivo Tsekov pointed out.

Top performers

By tradition, television remained the most preferred advertising channel. In times of crisis advertisers prefer playing safe and are less likely to experiment, experts say. Television operators attracted 62.7% of companies' advertising budgets in 2009, followed by the printed media with 17.1%. An interesting fact to note is that printed advertisements increased their share 2 percentage points on 2008. In a bid to lure clients, the electronic media cut their tariffs 30%, while publishers raised their prices 5 to 10%.

Round & round

The only media to report growth last year were radio and internet. The ambitious projections for a two-digit increase in the internet market failed to materialise and advertising in the digital media went up just 4%. In the first five months of the year advertisers migrated to radio as a cheaper media but as television channels substantially reduced their rates budgets were again directed to them. To keep advertisers, radio operators offered bonuses and discounts, which reduced radio ad budgets 37%.

Advertisers

Fast-moving goods leaders

- The long-standing top advertiser in Bulgaria, Procter&Gamble, lost the first place to Nestle Bulgaria.
- The top-five list also includes MobilTel, Procter&Gamble, Ficosota Syntez and L'Oreal.
- Cosmetics makers accounted for 16% of the total volume. Other active advertisers were food and drink producers.

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Облигации

„Флорина“ забавя плащането на главница

Кредиторите на компанията ще решават за реструктуриране на заема на 25 март

Производителят на натурални сокове „Флорина България“ АД ще изчака с плащането на главницата по облигационната си емисия. Това стана ясно от съобщение на Банка Пиреос България АД, която е довереник на дълговите инструменти. Емитентът трябваше да плати главница и лихви по облигациите си на 14 март 2010 г. „Флорина“ е платила дължимите лихви, като ще изчака с погасяването на главницата, докато не се вземат решения на общото събрание, обясни за в. „Пари“ Константин Манолов от Банка Пиреос.

Договаряне

Първоначалната идея на „Флорина“ беше да поиска реструктуриране на облигациите си на 12 март, но поради забавено вписване на поканата в Търговския регистър се наложи срещата на кредиторите да бъде отложена за 25 март. Забавянето дойде заради чисто технически причини, които не позволиха поканата да се впише 10 дни преди събранието, каквото е законово изискване, каза Константин Манолов.

„Флорина“ иска облигационерите да приемат отсрочка на плащанията по главницата за 12 месеца. Емитентът предлага подновяването на плащанията да започне от 14 март 2011 г. Искането е в отговор на кризата и свитите продажби на компании, твърди Константин Манолов. Според него целта на „Флорина“ е да оптимизира разходите

и затова иска да спре плащането на главницата за една година. Дружеството плаща по 160 хил. EUR на всеки три месеца, добави Манолов. Той увери, че ако облигационерите отхвърлят искането на емитента, „Флорина“ ще плати дължимата главница. Дори и да се забави, няма да има нарушение на проспекта, тъй като в него е заложена клауза, която позволява да се изчака 30 дни с плащането, твърди Константин Манолов.

Лавина

Облигациите на „Флорина“ бяха издадени през 2007 г., като падежът им е 14 септември 2014 г. Книжката бяха за 8 млн. EUR, като носят фиксирана лихва от 7.5% на годишна база. До момента има 5 плащания по главницата и 10 лихвени плащания.

Лавината от предоговаряния и проблеми с облигационни емисии поведе „Ален мак“ АД, което в момента чака решение на съда за обявяване в несъстоятелност. Последва го „Алу-Пласт“ АД, което вече има назначен синдик. „Балканкар Заря“ АД пък ще емитира акции за 1.3 млн. лв. по искане на кредиторите. Миналата седмица туристическият холдинг „Алма Тур БГ“ АД получи зелена светлина от кредиторите си за разсрочване на дълга. Падащите от началото на 2008 г. приходи и печалби на компаниите доведоха до невъзможност на емитенти да плащат заемите си. Както в. „Пари“ прогнозира, през тази година се очаква лавина от предоговаряния на облигации.

Атанас Христов

160

хил. EUR е главницата, която трябва да се плаща на всеки три месеца

7.5

процента на годишна база е лихвата, която трябва да се плаща „Флорина“ по облигационната емисия

Коментар

Връзката между златото и долара се разкъсва

Дългосрочните ми очаквания са позитивни и през следващите 1-2 години златото ще поскъпне до 1400-1500 USD за тр.у. Преди това обаче е вероятно да станем свидетели на

продължителна странична консолидация между 1020 и 1200 USD. Моите очаквания са следващото силно движение на златото да започне в края на лятото - началото на есента на 2010 г. Трендът на долара традиционно е обратно свързан с тренда на златото, но това най-вероятно ще се наруши

като тенденция през настоящата година. След още няколко месеца на консолидация между 1.30 и 1.50 EUR/USD доларът все пак е вероятно да поскъпне по-късно през тази година или началото на следващата към 1.25/1.20 EUR/USD.

Александър Николов,
УД „Карол Капитал Менеджмънт“

Борсово търгуване губят атрактивност

Медта, цинкът и оловото започнаха да поевтиняват

Световните стокови пазари постепенно губят от блясъка си и вече не са убежище за инвеститорите, както беше през миналата година. Някои от най-търгуваните метали вече обрънаха тенденцията и отчитат понижения в стойността си, други са подложени на спекулативни атаки, а перспективите пред златото са напълно неясни.

Несигурните фондови пазари и разразилата се финансова криза през 2009 г. принудиха инвеститорите да се насочат към стоковите пазари. Това доведе до сериозен ръст в цената на металите. На годишна база медта е поскъпнала е 91.3% до 7271.50 USD/т, а за същия период цената на цинка се повиши със 74.5% до 2288.15 USD/т. От началото на 2010 г. обаче тенденцията започва да се обръща и медта, цинкът и оловото вече са в графа поевтиняващи.

Големият губец

Подобно е положението и при цената на бялата захар. От началото на 2010 г. тя губи 21% от цената си до 543.6 USD/т. При захарта се забелязва агресивно прибиране на печалби от страна на хедж фондове, коментира Милен Пенев, изпълнителен директор на „Аврора Капитъл“. Прогнозите до края на 2010 г. са обаче цената на захарта да се движи нагоре заради увеличаването на недостига на суровина за производството. В предстоящия сезон, който започва на 1 октомври, недостигът на суровини ще достигне близо 7 млн. т, прогнозира от Simbhaoli Sugars Ltd., световен производител на захарна тръстика.

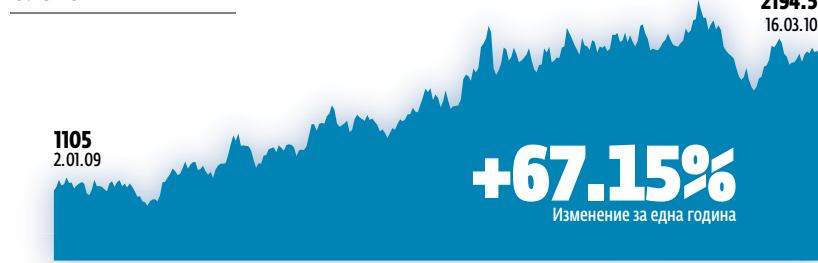
Изключение

Въпреки обръщането на тенденцията, стоманата запазва стабилен ръст и от началото на годината цената ѝ се е покачила с 20%, показват изчисления на в. „Пари“. На 15 февруари металът дори достигна най-високата си точка от 1 януари 2009 г. Причината за сериозния ръст на стоманата е голямото търсене от страна на Китай и започналото постепенно възстановяване

МЕД

ОЛОВО

ЗЛАТО

БЯЛА ЗАХАР

ЦАРЕВИЦА

ЦИНК

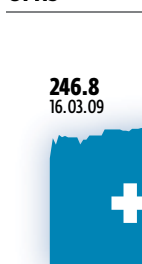
СТОМАНА

СРЕБРО

ОРИЗ

ПШЕНИЦА

на световната икономика, коментират анализатори. Според последния анализ на Deutsche Bank обаче търговията с метали като цяло е уязвима заради опасността от повишаване на инфлацията и риска от прегряване на Китай.

Пълна мъгла

И докато при другите суро-

вини анализаторите са са общо взето на едно мнение за посоката на цените, при златото мненията са коренно различни. Александър Николов от „Карол Капитал Менеджмънт“ е убеден, че през 2010 г. цената на ценния метал няма да се влияе от движението на долара. Според него въпреки поскъпването на американската

валута златото същ о ще върви нагоре. Следващото силно движение на златото може да започне в края на лятото - началото на есента на настоящата година, смята Александър Николов. А до 1-2 години според него металът ще пробие 1400-1500 USD/тр. у. Поскъпването на долара ще притисне цената на

ГЛОБАЛ ИНВЕСТ

РЕПО СДЕЛКИ С АКЦИИ

02/ 9 559 555

02/ 9 554 140

Мнение

Основните суровини са почти без промяна

Въпреки че от началото на годината са минали само два месеца и половина, някои от суровините имат значителни изменения в цените. Захарта е 30% надолу, докато платината

поскъпна с над 10%. Основните суровини, които са бенчмарк за пазарите като златото и петрола, са почти без промяна за годината. Това в голяма степен се дължи на покачването на фондовите индекси, защото в същото време има ръст на долара спрямо европейските валути, и също може

да се определи като добро представяне за тях. Златото изостава от платината и паладия поради сезонни причини и не на последно място поради намаленото търсене, но при този метал поскъпването на долара има най-силно влияние. Дълговите проблеми на Гърция не успяха да под-

крепят цената на златото въпреки славата му като актив, който поскъпва по време на криза. Това няма да се промени в краткосрочен план, като рисковете остават в низходяща посока - поскъпване на долара през годината ще притисне цената на златото надолу и няма да е учудващо да видим

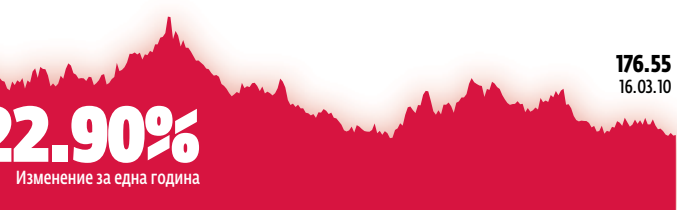
нива под 1000 USD за тр.у. към края й. Ситуацията с петрола е обвързана най-вече с прегряващата китайска икономика. Охлаждане в строителния балон може да се отрази и на търсенето на суровини, но този риск сега не може да се определи кога и по какъв начин ще се материализира.

Цветослав Цачев,
ИП „Елана Трейдинг“

„Дълговите проблеми на Гърция не успяха да подкрепят цената на златото“

ИТЕ СТОКИ СТТА СИ

Т ОТ НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА

златото надолу и няма да е учудващо да видим нива под 1000 USD/тр. у. към края й, е мнението на Цветослав Цачев, ръководител отдел „Анализи“ в „Елана Трейдинг“. Джим Роджърс, един от най-известните в света инвеститори, силно препоръчва в момента да се купува злато, сребро и мед като защита от обезценяващите

се валути. Неговата прогноза е, че жълтият метал ще удари 2000 USD/тр. у. в следващите 10 години. Търговията с петрол се очертава да е доста по-спокойна през следващите месеци. Специалистите залагат на движения на черното злато в диапазона 70-85 USD за барел.

Магдалена Иванова

Спекулации движат цените в момента

От началото на годината се забелязва голяма волатилност на по-непопулярните стоки като захарта, газта, дървения материал и други за сметка на по-спокойната търговия при петрола, златото и индустриалните метали като мед и алуминий.

На двата полюса са захарта, която е загубила 29% от началото на годината, и дървеният материал, който е най-поскъпващата

Милен Пенев,
УД „Аврора Кепитъл“

стока от началото на 2009 г. с ръст от 32%. Прави впечатление, че основните колебания на цените на стоките от началото на годината не се дължат на съществени фундаментални промени като търсене и предлагане или откриване на нови залежи или проблеми при добива, а на чисто спекулативни фактори.

При захарта се забелязва агресивно прибиране на печалби от страна на хедж фондове, след като универсалният подсладител поскъпна от 13 USD до 30 USD, или 130% през 2009 г., а сега се търгува около 19 USD.

Факторът, който ще влияе в най-голяма степен върху цените на скъпоценните метали през настоящата година, остава американският долар. Силният долар

депресираща цената на златото и среброто и докато позитивният тренд на долара е в сила, едва ли може да очакваме нови върхове на скъпоценните метали. Петролът се търгува много близко до върха си от началото на годината при 85 USD, като всяко поевтиняване на черното злато се използва за покупки и това кара цените да се движат в диапазона 70-85 USD. Според мен тази тенденция ще се запази и през идните месеци.

Лесно е да направиш правилния ход, когато имаш избор.

Най-достъпното решение за офис оборудване, често е и най-доброто. Затова повечето компании избират Хегох. Ние изобретихме лазерния печат преди повече от 40 години. И от тогава не забравяме, че хората имат нужда от лесни за използване и надеждни черно-бели принтери и мултифункционални устройства. Ако търсите качествена и достъпна технология, изберете най-доброто решение. Изберете Хегох.

Phaser 3140

- наличен в 3 цвята
- скорост на печат: 18 ppm
- памет: 8 MB

Цени от **169 лв.** с ДДС

WorkCentre 3210N

- скорост на печат: 24 ppm
- памет: 128 MB
- месечен цикъл: до 30 000 стр.

Цени от **499 лв.** с ДДС

xerox.bg

Ready For Real Business **xerox**

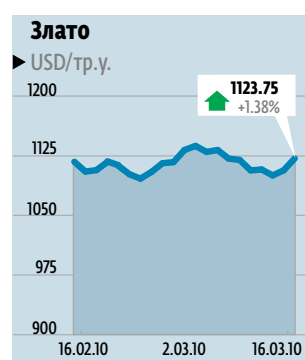

Стока на деня

2.59

► процента се повиши никелът на борсата в Лондон и достигна 22 000 USD/m

По време на борсовата сесия във вторник металът добави 555 USD към стойността си и по този начин се сбъднаха прогнозите за достигане на тези нива

Цената на златото отбеляза ново повишение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1124.05 USD/тр.у. Основната причина за това беше доларът, който загуби 0.36%

Цифра на деня

1.60

► процента загуби нерафинираната захар по време на вчерашната борсова сесия и достигна 420.63 USD/m

Цената на захарта отново се нареди сред губещите на пазара, като свали повече от 6 USD от стойността си. Причината за това беше слабият интерес от страна на инвеститорите

Медта спечели надпреварата с американската валута

След като в понеделник цената на медта достигна до най-лошото си състояние за последните две седмици, във вторник ситуацията се промени коренно. Слабият американски долар допринесе в значителна степен за това развитие на нещата, след като отново се върна към губещите позиции. Причини за тази слабост можем да търсим най-вече в спекулациите, че Федералният резерв на САЩ ще запази основната лихва в страната на рекордно ниското ниво от 0.25%, докдето беше свалена през март миналата година. На сесията вчера доларът загуби нови 0.36% от стойността си и по този начин слезе до 1.3728 EUR/USD.

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

На борсата в Лондон цената на медта с незабавна доставка достигна 7341.5 USD/т, което е повишение с 0.96%

от борсата, натрупаните количества са се понижали за десети пореден ден и вчера са стигнали 528 хил. т, което е най-ниското ниво, достигано от 20 януари насам.

Според брокерите на RBC Capital Markets в Лондон обаче повишението вчера е абсолютно недостатъчно да покрие загубите от понеделник, когато медта загуби 1.9%. Те очакват и да се повтори ситуацията от миналата

► Понижените складови наличности вчера също изиграха важна роля при формирането на цената на медта

седмица, когато настроението на пазара семеня всекидневно и в крайна сметка беше отчетен седмичен спад в размер на 2.22%.

На борсата в Лондон цената на цветния метал с незабавна доставка дос-

тигна 7341.5 USD/т, което е повишение с 0.96%. Останалите цветни метали също последваха медта и излязоха на печалба. Най-добро представяне направиха цинкът и никелът, които се търгуваха съответно на 2278 и 22 000 USD/т.

Това обаче не беше единственият фактор, повлиял върху търговията на цветния метал. Складовите наличности, които Лондонската борса за метали наблюдава всекидневно, също оказа сериозно влияние. Според данните, изнесени

Обзор

Лоша реколта в Украйна вдигна цената на пшеницата

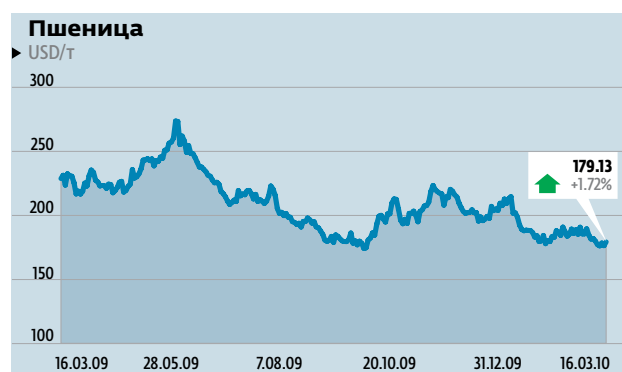
Пшеницата също се окача сред победителите на вчерашната борсова сесия. Наред със слабия долар дойде и новината за лошото състояние на реколтата в Украйна, която е петият по големина износител в света. Според информацията, изнесена от земеделското министерство на страната, студенто време е унищожило около 1.9% от засетите площи, докато по-ранните данни бяха за загуби на едва 0.3%. Засега прогнозите на министерството са реколтата през тази година да падне до 20.9 млн. т, след като година по-рано добивите стигаха 25.9 млн. т.

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

На борсата в Чикаго пшеницата с доставка през май се котираше за 177.94 USD/т, което е ръст от 1.04%

на 18 март страната ще закупи от свободния пазар 136 хил. т зърно, което ще бъде доставено през май. Това количество е с 4 млн. т повече спрямо последната сделка за внос в началото на март, когато импортираният обем стигна 132 хил. т. Очакванията за тази фискална година, която завършва на 31 март, са, че вносът в страната ще достигне 4.13 млн. т,

докато през предходната година количествата бяха едва 3.91 млн. т. На борсата в Чикаго пшеницата с доставка през май се котираше за 177.94 USD/т, което е ръст от 1.04%. При царевичката и соята също се наблюдаваше положително движение, като търговията при тях се движеше съответно на цени 143.6 и 344.3 USD/т.

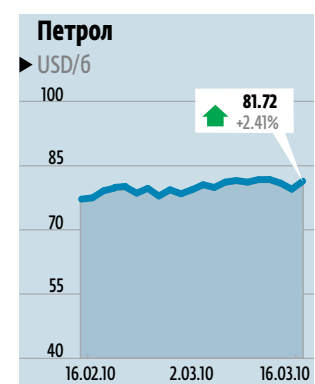
143.6

► USD/m достигна цената на царевичката, търгувана на Чикагската стокова борса

Добри новини за зърното дойдоха и от Япония, която е най-големият вносител на пшеница в света. Според официален доклад на правителството

► Спот цени на суров петрол

Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ	
ИРАНСКИ ТЕЖЪК	74,4
СИБИРСКИ	75,37
УРАЛСКИ С-Г	75,37
САХАРСКИ	78,45
СЕВЕРНО МОРЕ	
БРЕНТ	79,07
ОСБЕРГ	79,5
ЕКОФИСК	79,37
СТАТФОРД	77,9
ФОРТИС	78,88
ФЛОТА	75
УРАЛСКИ СГ	74,62
ЗАПАДНА АФРИКА	
БОНИ ЛЕК	79,23
КУА ИБОЕ	78,35
ФОРКАДОС	79,04
КАБИНДА	77,48

► Спот цени на петролни продукти

Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
БУТАН С	0	0	СIF	
ПРОПАН	0	0	СIF	
БЕНЗИН СУПЕР	759	761	СIF	
БЕНЗИН СУПЕР	742	744	FOB	
АВИОГОРИВО	666	666	FOB	
НАФТА	759	761	СIF	
ГАЗБОЛ	673	666	СIF	
ДИЗЕЛ F	654	656	FOB	РУСИЯ 50PPM
МАЗУТ	464	466	СIF	1.0%HSFO
МАЗУТ	434	436	СIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
МЕД	7341,5	7415	7419,25
КАЛАЙ	17510	17500	17700
ОЛОВО	2194,5	2228,25	2234,5
ЦИНК	2278	2316	2317
АЛУМИНИЙ	2213,5	2243	2253
НИКЕЛ	22000	21962	21973
АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	1990	2000	2095

► Спот цени на благородни метали

Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
ЗЛАТО	1123,65	1124,1	1125,88	1108,4
СРЕБРО	17,41	17,45	17,4675	17,08
ПЛАТИНА	1624	1627,95	1629,25	1615,85
ПАЛАДИЙ	464,5	466,5	467,25	459,25

► Срочни цени на пшеница

Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Март
МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,2524
АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	480,530232
ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	167,88
АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БРЯГ	167,9652
ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	СIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	СIF УНГАРИЯ	-
УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	196,68
РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	137,10853

► Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Април
Царевица	СВОТ	USD/bu.	363,75
Ечемик	АСЕ	USD/MT	131,00115
Памук	NYBOT	USD/lb.	81,67
Какао	NYBOT	USD/MT	2845
Кафе	NYBOT	USD/lb.	131,3
Рапица	АСЕ	USD/MT	369,7245
Ориз	СВОТ	USD/cwt	12,555
Обес	СВОТ	USD/bu.	217,5
Соя СВОТ	USD/bu.		934,5

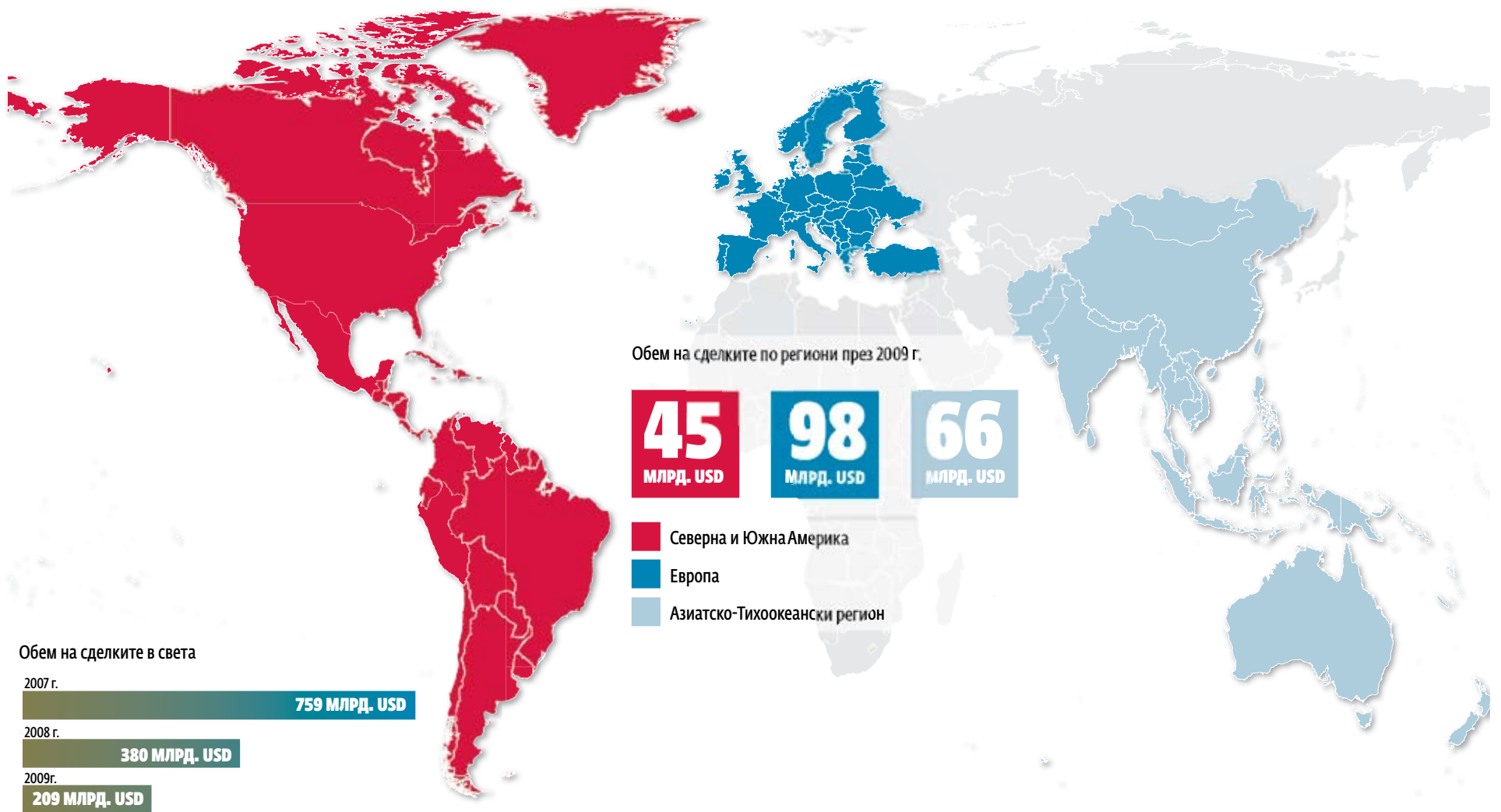
Източник: Bloomberg

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Април
Захар	NYBOT	USD/lb.	19,1
Соево масло	СВОТ	USD/lb.	39,05
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	150,4
Мляко	СМЕ	USD/cwt	12,68
Обезмаслено мляко	СМЕ	USD/cwt	106
Масло	СМЕ	USD/lb.	147
Денатуриран етанол	СВОТ	USD/gal.	1,594

Борси: СВОТ - Чикагска стокова борса; СМЕ - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; АСЕ - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 бу. соя = 27,216 kg.; 1 бу. царевичка = 25,4016 kg.; 1 бу. обес = 15,4224 kg. 1 lb. = 0,4536 kg.; 1 MT = 1000 kg.; 1 cwt = 50 kg.; 1 gal. = 3,785 l.; 1 USD = 1 U.S. cent

Продажбите на бизнес имоти нарастват с над 30% през 2010 г.

Спадът в обема на сделките се е забавил през втората половина на 2009 г.

Сделките с бизнес имоти в света започнаха да се увеличават през втората половина на 2009 г., като сложиха край на низходящата тенденция, показва последният анализ на консултантската компания Jones Lang LaSalle. Очаква се възходът да продължи, въпреки че няма да е равномерен.

Светло бъдеще

Като цяло анализаторите предвиждат увеличение с 30-40% на преките инвестиции в търговски имоти. Заради ниската изходна

база растежът в Северна и Южна Америка може да достигне дори 50-60%. За Азиатско-Тихоокеанския регион скокът ще е между 30 и 50%, а в Европа увеличението ще е 20-30%.

Забавяне на спад

За цялата 2009 г. обемът на сделките в световен мащаб намалел с 45% до 209 млрд. USD. Спадът обаче все пак беше по-малък от 2008 г., когато продажбите на бизнес имоти се свиха с цели 50% на годишна база. Пикът беше през 2007 г., когато сделките в света стигнаха обща стойност 759 млрд. USD. Увеличението на обемите през втората половина на 2009 г. навсякъде по света е добър знак, макар че ре-

зултатът за цялата година е под нивата от 2003 г., твърди Артър де Хааст от Jones Lang LaSalle.

Общият обем на сделките в Европа през 2009 г. стигна 98 млрд. USD, което е с 41% по-малко, отколкото през 2008 г., и със 71% надолу от пазарния връх през 2007 г. В Азиатско-Тихоокеанския регион, който беше засегнат по-слабо от дълговата криза, намалението беше само 23% до 66 млрд. USD към края на миналата година. От пика насам обемът на сделките е намалел с 46%.

Големите очаквания

В Северна и Южна Америка обаче продажбите отбелязаха спад от 64% на

годишна база до 45 млрд. USD през 2009 г. В сравнение с 2007 г. намалението е с цели 85%. За пръв път Америка изостава от Азиатско-Тихоокеанския регион с дял едва 22% от световния обем на сделките.

Продължаващият спад в Северна и Южна Америка се дължи на ниската пазарна ликвидност и голямата разлика между очакванията на продавачите и купувачите. Двете страни обаче вече започват да сближават вижданията си, а съвземането на дълговите пазари ще засили продажбите през 2010 г., твърди шефът на американските пазари в компанията Стив Колинс. Компанията вече е запознала

20 потенциални японски и германски инвеститора, които се интересуват от имоти по крайбрежията.

Азиатски щурм

Инвестициите на родна почва бяха по-популярни през 2009 г., отколкото вложенията в имоти в чужбина. Това се дължеше на нежеланието на купувачите да поемат риск, както и на кредитните ограничения. Най-големите имотни инвестиции зад граница бяха направени от глобалните фондове, следвани от германските компании. Инвеститорите от Южна Корея също излязоха напред, като основният им интерес е насочен към имотите във Великобритания. Вложителите от

Азиатско-Тихоокеанския регион значително увеличиха покупките на чуждестранни имоти през втората половина на 2009 г. Основните им инвестиции са във Великобритания, Китай и Австралия.

Предимства

Макар че САЩ останаха най-големият пазар по обем през 2009 г., те бяха изпреварени от Великобритания като водещ задграничен пазар. Освен от рязката корекция в цените ръстът беше провокиран и от сравнително слабата лира. Привлекателни за инвеститорите са и възможностите за дългосрочно отдаване под наем, както големият, прозрачен пазар.

Корпоративни съобщения и обяви на гържавни институции

ПРОДАВА

АПАРТАМЕНТ

ЗП 115 кв.м.,
гр. Силистра,
ул. „Македония“

цена 75 000 лв.

0897 999 029

ПРОДАВА

АПАРТАМЕНТ

ЗП 62 кв.м.,
гр. Силистра,
ул. „Любен Каравелов“
чрез ЧСИ

цена 56 500 лв.

0897 999 029

ПРОДАВА

МАГАЗИН

с площ по 30 кв.м. и
СКЛАД с площ 28 кв.м.,
гр. Стара Загора,
бул. „Симеон Велики“
чрез ЧСИ

цена 187 500 лв.

0897 999 029

ПРОДАВА

МЕЗОНЕТ

ЗП 206 кв.м.,
гр. Русе,
ул. „Александровска“
чрез ЧСИ

цена 180 500 лв.

0897 999 029

ПРОДАВА

ДВА МАГАЗИНА

с площ по 60 кв.м.
и парцел, гр. Стара
Загора, ул. „Христо
Ботев“чрез ЧСИ

цена 390 000 лв.

0897 999 029

Пари

Цена за публикация:
0.66 лв./колон мм/ без ДДС

За допълнителна
информация и заявки:
тел.02/4395 853,
e-mail: reklama@pari.bg

Интервю Проф. Генчо Начев, директор на болница "Св. Екатерина"

Темповете на здравната реформа са бавни

Недопустимо е здравната каса да не изпълнява подписания национален рамков договор

► Проф. Начев, има ли здравна реформа у нас в момента?

- Подготвя се, на ход е, още не се е усетила, но се прави всичко необходимо за осъществяването на тази реформа. В рамките на три месеца ще са готови медицинските стандарти, а те стават база за всички необходими реформи в болничната помощ. Това всъщност е реформата - тя се прави от експертите, не е административен акт. Административно се прави само стратегията за развитие на здравеопазването - тя трябва да е разписана какво се променя по години и с какъв финансов ресурс се обезпечават.

До края на годината реформата трябва да е приключила и да сме я усетили. Тогава вече всеки трябва да знае къде може да намери качествена медицинска помощ. Като част от нея върви и остойностяването на клиничните пътеки.

► Днес премиерът Бойко Борисов събира на регулярна среща директори на болници. Какво ще му кажете?

- За мен темповете са бавни, още повече че всички сме убедени, че здравната реформа трябва да се направи. Недопустимо е обаче здравната каса да не изпълнява подписания Национален рамков договор -2010 г. Никакви обяснения не ни вършат работа - НЗОК трябва да плаща коректно: отчитаме извършената медицинска дейност през февруари, през март трябва да си получим парите, а не както сега да плащат през март изработеното през януари. Еднократно забавяне може да има, но не повече.

► Откъде трябва да се намерят 350 млн. лв. за болниците?

- Не съм привърженик да се повишава с 2% здравната вноска, защото тя щеше да натовари само работещите, които плащат за всички. Това не е солидарният принцип. Трябва да се качи вноската, но когато се тържи да се прави такова нещо, предложението първо минава през Националния съвет за тристранно сътрудничество. Това са законови неща, а сега утвърдената процедура се прескача, не знаем защо. Прецедент ще бъде, преди да са изтекли първите 6 месеца

” Прецедент ще бъде, преди да са изтекли първите 6 месеца на годината, да се прави актуализация на бюджета на здравната каса

650

► лева се пада у нас на човек публични разходи за здравеопазване, докато в Германия сумата скача на 3500 EUR

на годината, да се прави актуализация на бюджета на здравната каса. Много прецеденти стават. Първото покачване на здравната вноска през 2009 г. от 6 на 8% не доведе до подобряване на събираемостта, така както се очакваше. Голяма част от хората спряха да се осигуряват.

Може да се увеличи здравната вноска, но при строги правила как се събира и да няма изключения. Даването на още 2% на НЗОК на практика само затвърждава монополното й положение. По-добре да развием доброволното здравно осигуряване. И ако въведем доплащане от 10%, тогава хората ще започнат да търсят доброволните частни фондове. Така не само ще се избегне монополът на НЗОК, но този процес ще има и дисциплиниращ ефект върху здравеопазването.

► 6.5 млрд. лв. се наливат в здравната система - от регламентирани и нерегламентирани плащания плюс бюджета на НЗОК. Защо все не стигат парите?

- Това с тези пари е изключителна заблуда. 2.6 млрд. лв. е бюджетът за здравеопазване, което е 4.3% от БВП. Слагаме и други 2 млрд. регламентирани пла-

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

щания, вкл. и за лекарства. Що се отнася до парите под масата, да ги изкарат над масата, тогава ще ги вкараме в здравеопазването. Тогава за здравеопазване има 4.5 млрд. лв., което на 7 млн. души се пада по 650 лв. на човек, което е крайно недостатъчно. А в Германия публичните средства възлизат по 3500 EUR на човек.

► Добра идея ли е отново здравната каса да определя как ще се заплащат лекарствата?

- Така е правилно, защото касата е финансова институция и тя трябва да определя кои лекарства се заплащат напълно и кои частично. Но тя трябва ясно и прозрачно да каже на какви принципи се решава едно лекарство да се заплаща 25%, а друго 75%. Няма ли правила, има корупция и субективизъм.

► Защо точно сега тръгнаха проверките в инвазивната хирургия? Публична тайна е, че чрез много скъпите манипулации се източва НЗОК от години.

- Защото сега се създаде Агенция "Медицински одит" към здравното министерство. Като директор на специализираната

болница одобрявам тези проверки. Още повече че при нас всичко е наред. Достатъчно е оттук нататък проверките да упражнят дисциплиниращ ефект да не се правят повече глупости: да не се отчита дейност, която не е извършена, и да не се извършва дейност, която не е необходима. В момента се прави последващ контрол, а не изпреварващ, превантивен. При последващия контрол нещата се доказват много трудно.

► Не е ли изпуснат духът от бутилката в инвазивната хирургия?

- Този, който е нарушил правила, трябва да си понесе отговорностите.

► Колко трябва да взема един кардиохирург - коментират се заплати от 15 хил. до над 35-40 хил. лв. в пловдивска болница?

- Лекарят трябва да взема, колкото изкара. Колкото и да получават, не мога да им завиждам. Въпросът е как са взети тези пари - те трябва да са за реално отчетена дейност и манипулациите да са направени по медицински показания, а също да са спазени правилата за добра медицинска практика и нивото на

лекарско обслужване да е било на нужното ниво. И оттам нататък, колкото повече получава, толкова по-добре. Лекарят е заложник на професията си.

► Как работите с гелезираните бюджети?

- Имаме уверенията, че ще ни платят всичко за реално извършена работа. Иначе трябва да имаме свободата да кажем на хората: лекуваме ви, докато има пари, след това някои трябва да плаща. Ние не сме бюджетни предприятия, а търговски дружества, които сме сключили договори да работим.

► Какво сочат финансовите резултати на болница "Св. Екатерина"?

- Нямаме абсолютно ни-

какви проблеми. Преди да си получим парите от здравната каса, можем да си платим заплати, а също и да се разплатим с абсолютно всички доставчици.

► Необходимо ли е създаването на лекарска камара?

- Тя може много да помогне. Първо на нас, лекарите, после и на пациентите. Тя трябва да обедини елита на съсловие, който да направи правилата вътре в гилдията, а също и правилата на добра медицинска практика. И да определи правила кой може да упражнява специалност, докога е нейната валидност, да има ресертификация. Така пациентите няма да отидат при лекар, който няма съответната специалност за това.

Светлана Желева

Визитка Кой е проф. Генчо Начев?

► Роден е на 9 ноември 1951 г. в Казанлък
► През 1975 г. завършва Медицинския университет в София, а от 1978 г. става асистент в Медицинската академия с курс, където по-късно получава званието про-

фесор.
► Национален консултант е по кардиохирургия.
► Създател на клиниките по кардиохирургия в болниците "Св. Георги" в Пловдив и "Св. Марина" във Варна.
► Бил е директор на здравната каса, след това е член на УС на НЗОК.
► От март 2006 г. е директор на болница "Света Екатерина".

БАНКИ И ЗАСТРАХОВАНЕ

Редактор:
Атанас Христов
ahristov@pari.bg
tel. 4395-818

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
tel. 4395-851

Мнение

ДЦК са най-сигурният инструмент

Предполагам, че повишението на активите идва от ръста на резервите и собствените средства. Не мисля, че има друга причина. Това, че компаниите инвестират най-много в държавни ценни книжа, идва от сигурността, която дават

ДЦК. В момента няма по-сигурен инструмент. Може някой да има вложения в акции, които се търгуват на БФБ, но при нас няма такива. Дори и облигациите вече не са сигурен инструмент. Нищо не искам да казвам и за депозитите, но щом държавата гарантира част от влоговете на хората, значи има елемент на несигурност и там.

Румен Янчев,
изп. директор на „Булстрад“

Активите на застрахователите се повишиха с 50% през 2009 г.

Компаниите инвестират най-много средства в облигации и ДЦК

Активите на застрахователите са се повишили с 2.62% на годишна база през четвъртото тримесечие. Това показват изчисленията на в. „Пари“ на база статистиката на БНБ за активите на застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества, които осъществяват дейност в България. В периода октомври - декември 2009 г. дружествата са натрупали 164.6 млн. лв. спрямо 160.4 млн. лв. през последното тримесечие на 2008 г.

Резервите

Активите на застрахователните и здравноосигурителните дружества в края на 2009 г. достигат 3.98 млрд. лв., като се повишават с 49% на годишна база. Ръстът на активите се дължи на доброто управление на средствата от компании, каза изпълнителният директор на „Бул Инс“ Стоян Проданов. Според него през 2009 г. голяма част от загубите са стопени благодарение на по-консервативния подход към вложенията. Активите се повишават, защото има ръст на резервите, които сме задължени да държим в различни инструменти и да можем да изплащаме обезщетения, е мнението на Цветанка Крумова, изпълнителен директор на „Армеец“. Подобно е обяснението и на изпълнителния директор на

„Булстрад“ Румен Янчев. По думите му няма друго обяснение за ръста освен повишаването на резервите и собствените средства.

Портфейл

Дружествата от сектора предпочитат да влагат все повече средства в облигации и държавни ценни книжа (ДЦК). През последното тримесечие на 2009 г. средствата, инвестирани в ценни книжа, различни от акции, са 118.3 млн. лв., като се повишават с 331.75% на годишна база. За цялата 2009 г. застрахователите са вложили в тези инструменти 1.36 млрд. лв., което е със 104.4% повече спрямо 2008 г. Облигациите и ДЦК формират 34.1% от активите. Инструментите, в които инвестират, са според изискванията на Кодекса за застраховането, но всяка компания следва собствена политика, твърди Цветанка Крумова. Според Стоян Проданов положително влияние за компаниите има понижението на рисковата премия по държавните ценни книжа след май 2009 г. ДЦК е най-сигурният инструмент в момента, твърди и Румен Янчев.

Много средства се отделят и за депозити в банки, където са 27% от активите. През 2009 г. застрахователите са направили влогове за 1.07 млрд. лв., което е

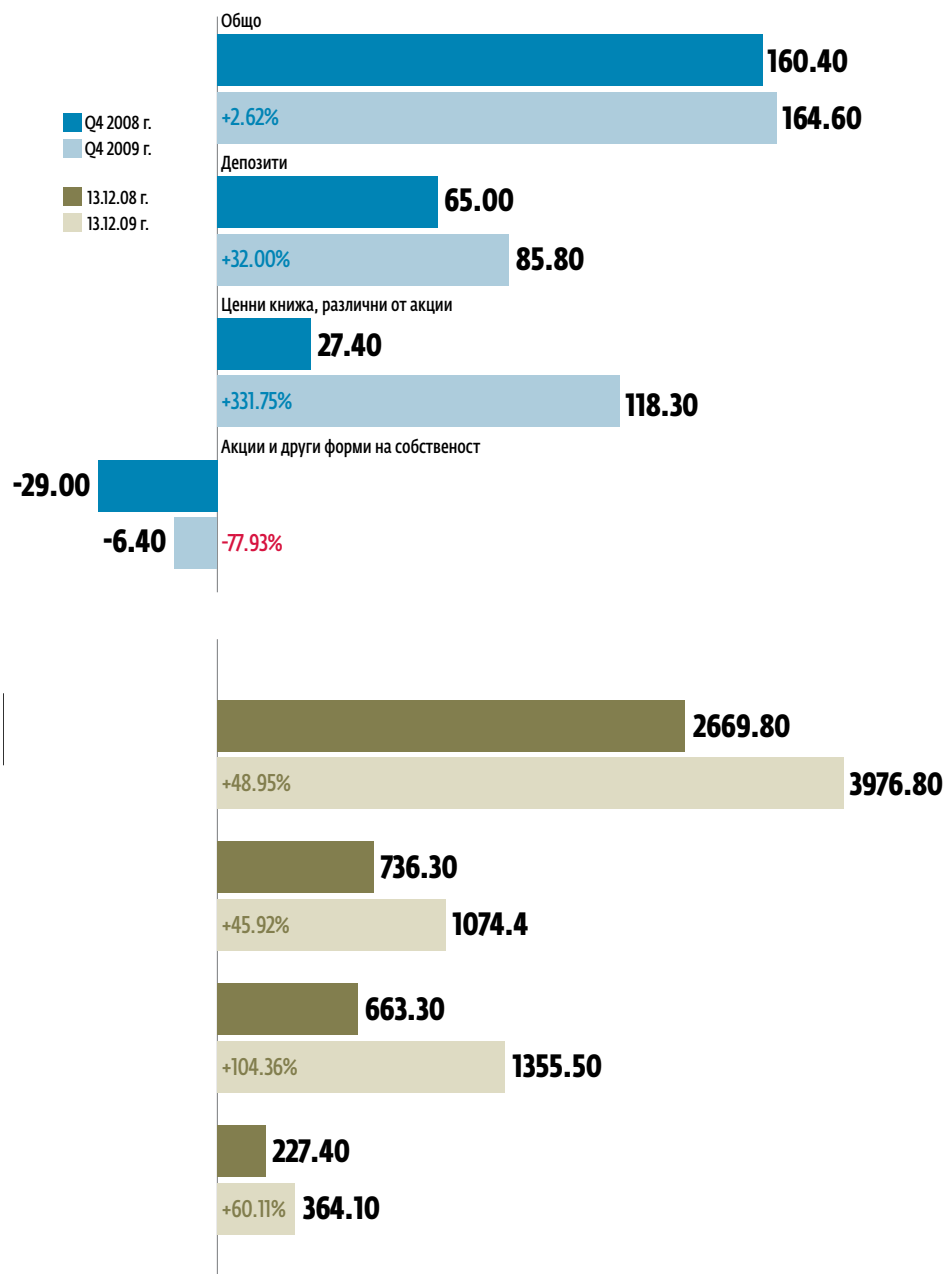
ръст от 45.9% на годишна база. В периода октомври - декември 2009 г. депозитите са били 85.8 млн. лв., или с 32% повече спрямо четвъртото тримесечие на 2008 г.

Криза

Активите на компаниите, които са инвестирани в акции и други форми на собственост са намалели с 6.4 млн. лв. през последното тримесечие. Към 31 декември инвестициите в акции са 364.1 млн. лв., а към 30 септември бяха 370.5 млн. лв. През четвъртото тримесечие на 2008 г. вложенията в акции намаляха с 29 млн. лв. Това се дължи или на преценка на акциите, които не спираха да падат през 2008 г., или на излизане от рискови инвестиции. В края на миналата година акциите формират 9.2% от активите на застрахователите. Може някой да има вложения в акции, които се търгуват на БФБ, но при нас няма такива, добави Румен Янчев. Преди кризата акциите бяха масова инвестиционна алтернатива за компаниите, но сега те избягаха от тях, твърди и Стоян Проданов. По думите на Цветанка Крумова, в каквито и инструменти да се влагат активите на застрахователите, най-важното е те да имат ликвидност и сигурност.

Атанас Христов

Активи на застрахователните дружества, в млн. лв.

Част от загубите бяха стопени

Ръстът на активите се дължи на по-доброто управление от компании. През 2009 г. голяма част от загубите бяха стопени благодарение на по-консервативния подход към вложенията.

Освен това рисковата премия по облигации и държавни ценни книжа се понижи след май 2009 г. Това беше положително и за спестяванията на застрахователи-

Стоян Проданов,
изпълнителен директор
на „Бул Инс“

” **Рисковата премия по облигации и ДЦК се понижи след май 2009 г.**

те. Именно по-консервативният подход доведе и до ръста на активите, които са вложени в ценни книжа, различни от акции.

Преди кризата акциите бяха масова инвестиционна алтернатива за компаниите, но сега те избягаха от тях. Акциите на фондовата борса трудно може да се ползват в тези бурни времена.

Нужни са ликвидност и сигурност

Активите се повишават, защото има ръст на резервите. Ние сме задължени да държим резервите си в различни инструменти и да можем да изплащаме обезщетения.

Държим активите в инструменти, като портфейлът отговаря на изискванията на Кодекса за застраховането. Влагаме в облигации, ДЦК, депозити в различни

Цветанка Крумова,
изп. директор на „Армеец“

банки и т. н. Всяка компания следва собствена инвестиционна политика и решава къде да влага. Важното е да има ликвидност и сигурност на активите, защото от тях ще плащаме.

” **Портфейлът отговаря на изискванията на Кодекса за застраховането**

Кампания Емпорики Банк с нови услуги за ипотечни заеми

И Емпорики Банк, която е част от френската група Credit Agricole Group, пуска промоционални условия по ипотечни кредити. Банката

стартира кампания за жилищно кредитиране - клиентите ще плащат такса за кандидатстване само ако искането за заем е одобрено. Продължителността на кампанията е до 31 май. Лихвата за първата година при евровите кредити е 7.9%. Банката финансира до 80% от цената на имота, а

максималният срок за изплащане на кредита е 30 години. Емпорики Банк финансира имоти, които са на степен на завършеност груб строеж. Като бонус за своите клиенти банката предлага и застраховка на ипотечния кредит. Подобрването на условията по ипотечните кредити

е една от основните промени в политиката на банките. От началото на годината корекции на офертите за жилищни заеми направиха по-голямата част от банките у нас. Това са ОББ, МКБ Юнионбанк, УниКредит Булбанк, СИБАНК, Пиреос Банк България и Алианс Банк България.

Интервю Милка Тодорова, директор „Банкиране на дребно” в Първа инвестиционна банка

Кредитирането ще се увеличава, лихвите ще намаляват

Изключително важно е да се стимулира бизнес активността

► **Госпожо Тодорова, от последната статистика на БНБ става ясно, че лихвите по кредитите и депозитите продължават да падат. ПИБ също намали лихвите по потребителските кредити, докъде ще стигне този процес?**

- През годината ще наблюдаваме плавно понижение на лихвите както по депозитите, така и по кредитите. Този процес е начало на трудното и постепенно преодоляване на икономическата криза в страната. Той включва, разбира се, и много други действия - например стимулиране на бизнес активността, а също и полагане на всички усилия за усвояване на средствата по европейските програми. Една част от действията са на правителствено ниво и държавата трябва да ги извърши. Банките като много важен субект в икономическото пространство също трябва да имат своя дял. Намаляването на лихвите по кредитите е ключов елемент в процеса на преодоляване на икономическата криза. В Първа инвестиционна банка сме го започнали, като лихвените нива по потребителските ни кредити намаляха средно с около 2%.

► **Какви мерки трябва да предприеме правителството?**

- Най-важното е да се стимулира бизнес активността - тогава потреблението също ще се увеличи. Един от ключовите фактори за преодоляване на последиците от икономическата криза е именно повишаване на потреб-

” **Ще има ръст на кредитирането, депозитите също ще са с голям акцент; ще се наблегне и на иновативните продукти с висока добавена стойност за клиентите**

лението. Това ще даде тласък на производство на нови продукти, предлагане на нови услуги и по този начин ще се стимулира икономиката като цяло.

► **Можете ли да направите прогноза колко ще паднат лихвите?**

- Трудно ми е да се ангажирам с прогноза, защото намаляването на лихвените нива зависи от много фактори. Изключително важни са мерките, които ще вземе правителството. Във всички случаи към края на годината лихвените нива ще са с 1-2% по-ниски от тези в момента.

► **Как се развива потребителското кредитиране?**

- Има търсене на кредити. Темповете не са както през периода 2006-2007 г., но има увеличение на търсенето в сравнение с миналата година. Цените на някои стоки и услуги са доста по-ниски и това в голяма степен стимулира хората да потребяват. Моите очаквания са да има умерен ръст на кредитирането при всички субекти през тази година. Очаквам еднакво разпределение между ипотечни кредити, потребителски кредити и кредитни карти. Търсенето на ипотечни кредити в момента е по-малко, защото няма толкова много нови завършени имоти. В същото време обаче има имоти на доста атрактивни цени и някои хора искат да се възползват. Кредитните карти се налагат все повече на пазара, защото

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

дават достъп до средства по всяко време и в целия свят.

► **Какво разбирате пог умерен ръст на кредитирането?**

- Кредитирането на домакинства и граждани ще се увеличи с 10 до 15%. Този ръст е нормален и съответства на пазарната ситуация. В средата на годината очакваме да дадат резултати антикризисните мерки от страна на правителството, които биха могли да ни накарат да коригираме тази прогноза.

► **Кредитирането ще се увеличава, а ще прогълти ли растежът на лошите кредити?**

- Много са факторите, които оказват влияние върху ръста на лошите кредити. Един от тях е нивото на безработица в страната и аз се надявам, че ще бъдат предприети всички мерки то да не се увеличава повече. Ако това се случи, не очаквам да има ръст на лошите кредити. Като цяло банките винаги се стремят да помогнат на клиентите, които имат трудности. Посланието ми към кредитополучателите е да

се обръщат към банката, когато имат затруднения да изплащат кредитите си. Те трябва да знаят, че тя е техен партньор и във всички случаи ще намери формула за преодоляване на затрудненията.

► **Лихвите по депозитите също падат. В същото време няколко банки прогнозираха в анализите си, че интересът към влоговете ще продължи. Вашите очаквания какви са?**

- Определено смятам, че интересът към депозитите ще продължи, независимо че лихвите намаляват. При юридическите лица свободните средства, депозирани в банка, ще останат там, докато не се променят пазарните условия и бизнес средата, за да започнат инвестиции в нови проекти и разширяване на вече съществуващия бизнес.

Но все пак основният спестител на средства са домакинствата и гражданите. Те имат двойно повече спестявания в сравнение с юридическите лица. При тях също очаквам интересът към депозитите да се запази, защото те са по-консер-

вативни и по-внимателни в харченето.

► **Казахте, че парите на фирмите в момента са в банките. А не е ли по-добре те да се инвестират, а не само да се чака нещата да тръгнат в по-добра посока?**

- Да, добре е да се инвестират, но има редица други елементи, които оказват влияние на този процес. Един от тях е рискът на средата. Трябва да има благоприятна бизнес среда както в страната, така и в чужбина, за да сме свидетели на инвестиции и развитие. За съжаление в момента тя не е много благоприятна и е разбираем консерватизмът на фирмите да инвестират.

► **От какви прогнати имат нужда клиентите сега?**

- Клиентите имат различни нужди. Тези, които имат свободни средства, искат да вложат парите си при максимално висока доходност. За тях е много важно да получат качествено обслужване в удобно място и време. Кредитополучателите пък искат да са спокойни, че ако имат

2

► процентни пункта ще е понижението на лихвените нива го края на годината

проблеми с погасителните вноски, банката е готова да им помогне. Много интересни за клиентите са продуктите, които имат висока добавена стойност, както и иновативните продукти. Онлайн банкирането например е много удобно, ценно и полезно, защото може да се използва по всяко време и от всяка точка на света.

► **Как ще се развива банковият сектор през тази година според вас?**

- Моето виждане е, че ще има ръст на кредитирането, депозитите също ще са с голям акцент; ще се наблегне и на иновативните продукти с висока добавена стойност за клиентите. Така ще увеличим набора от банкови услуги за нашите клиенти, защото трябва да сме още по-интересни и привлекателни.

Рагослава Димитрова

15

► процента ще бъде ръстът при кредитирането на домакинства и граждани

МЕДИЕН БИЗНЕС

Editor:
Borjana Nikolaeva
bnikolaeva@pari.bg
tel. 4395-857

Реклама:
Мария Секулова
msekulova@pari.bg
tel. 4395-872

Прогноза Очаквам 10% спад на пазара

През 2010 г. рекламният пазар може да отбележи спад от около 10%, но най-вероятно ще запази нивата си от миналата година. Това обяви по време на форума Красимир Гергов, председател на Асоциацията на рекламните агенции в България. Цената на услугите на агенциите е паднала с около 40%, допълни той. Принудени сме да работим с по-малки бюджети, пониско заплащане, а ефективността, която се изисква от кампаниите, е в пъти по-висока, коментира Иво Цеков от медийната агенция „Пиеро 97“.

▶ **Красимир Герзов**

Рекламният пазар се

Ръст отбелязват единствено интернет и радиото

Рекламният пазар в България се сви с 15% през 2009 г. и обемът на реализираните брутни рекламни бюджети достигна 1.03 млрд.

лв. Това показват данните на TNS/TV Plan и медийната агенция „Пиеро 97“, които бяха представени по време на 14-ия форум на

Асоциацията на рекламните агенции.

Стойността на нетния рекламен пазар за 2009 г. възлиза на 390 млн. лв. Най-засегнати от икономическата криза са секторите строителство и недвижими имоти, автомобили и веднага след тях се нарежда рекламният пазар, коментира Иво Цеков от медийната агенция „Пиеро 97“.

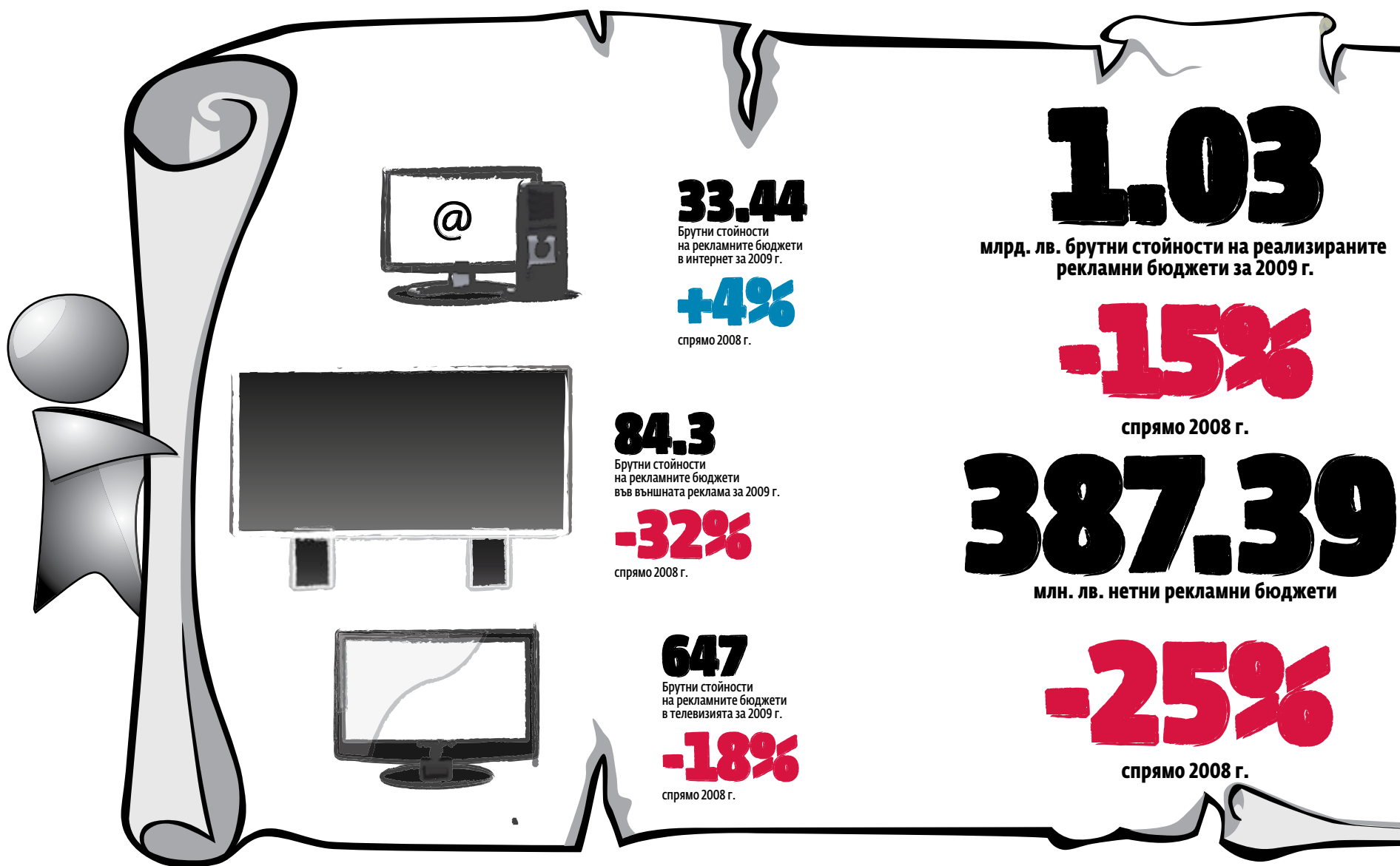
Лигерите

Традиционно най-много инвестиции са направени в телевизиите, тъй като по време на криза рекламодателите предпочитат да играят на сигурно и правят много по-малко експерименти. Телевизиите привлякоха 62.7% от рекламните бюджети на компаниите през 2009 г. и оставиха на второ място печатните ме-

дии, които държат 17.1% от медия микса. Интересна тенденция е, че рекламата в пресата през 2009 г. се е увеличила с 2% спрямо 2008 г. Поведението на двете медии обаче е коренно различно - за да привлекат повече рекламодатели, електронните медии свалиха цените с 30%, а печатните издания вдигнаха тарифите с 5 до 10%.

Изненадите

Единствените медии, които отбелязват ръст през изминалата година, са радиото и интернет. Амбициозните прогнози за двуцифрен ръст на интернет пазара не се осъществиха и дигиталната медия порасна само с 4%. През първите 5 месеца на годината рекламодателите пренасочиха или увеличиха бюджетите си за радио като

Повече телевизионна реклама за по-малко пари

Инвестиции „на парче“ белязаха рекламата на ТВ пазара

Телевизиите остават лидери на рекламния пазар и през 2009 г. Най-голям пазарен дял (41.66%) има bTV, следвана от Нова телевизия (24.65%), Fox life (4.47%) и Pro.bg (4.29%). Големите рекламодатели заложили на доста консер-

вативна политика по отношение на медия микса, като инвестираха около 90% от рекламните си бюджети в националните ТВ медии с най-висок рейтинг.

За да отговорят на реалностите на кризата и да запазят пазарния си дял, най-големите телевизионали намалиха цените си още в началото на 2009 г. с около 30%. Към пазарните лидери се включи и обществената БНТ, която през септември

също коригира тарифите си.

ТВ каналите извън големата четворка се включиха в спиралата на сделки с все по-намаляващи стойности, „на парче“, които в много случаи не може да се нарекат бюджети. Причината - силен натиск от страна на големите телевизиони и на рекламодателите за все по-ниски цени, всякакви допълнителни отстъпки и бонуси.

Вестниците и списанията вдигнаха тарифите с около 8%

Основните рекламодатели в пресата стопиха бюджетите си

Свитите бюджети на най-големите рекламодатели в пресата - автомобилния сектор, финансов сектор, телекомуникации и недвижими имоти - оказаха негативно влияние върху пресекламната през 2009 г.

Вестниците вдигнаха це-

ните на рекламите с около 5%, а списанията с 10%. През 2009 г. няколко издания бяха принудени да прекратят дейността си - в. „Кеш“, „Градски вестник“, „Нощен Труд“, списание „Тя“. Не стартираха и редица амбициозни проекти - списанията Esquire, GQ, Dove, Shape и Forbes. Намалените инвестиции на модните марки, които винаги са били главен източник за развитието на

списанията, са основната причина за тяхното утежнено състояние. За да намалят разходите си, голяма част от тях прибегнаха до намалена периодика и обединиха броевете си през летните месеци. Причините, поради които рекламодателите се насочиха към други канали, са липсата на прозрачност в пресата по отношение на тиражите и трудно измеримата ефективност на пресекламната.

Надежди

” Вярваме, че в трудните времена рекламата ще затвърди позициите си, тъй като стимулира продажбите и пряко допринася за икономическия растеж

► Антонис Кангзелис, председател на УС на Българската асоциация на рекламодателите и изпълнителен директор на „Нестле България“

Доверие

90

► процента от анкетираните потребители в цял свят вярват най-много на препоръка от приятел, а не на реклами

СВИ С 15%

по-евтина медия, за да поддържат рекламно присъствие, докато се ориентират в ситуацията и прецизират инвестициите си за годината. Скоро след това тарифите в телевизиите бяха значително намалени и логично бюджетите преляха в тази посока. За да задържат рекламодателите си, радиостанциите дадоха допълнителни бонусни излъчвания - между

30 и 50% от заявените излъчвания, бартерни сделки, специални извънтарифни отстъпки. Това доведе и до голямото разминаване в отчетите - според прогнозни изчисления на TNS/TV Plan спадът на нетните бюджети за радиореклама е 37%.

А сега накъде?

Според прогнозите на експертите от бранша нивата

на пазара ще се запазят на същите позиции и през настоящата година. Планирането на бюджетите отново ще бъде на тримесечна база, защото рекламодателите не са склонни да предприемат дългосрочни прогнози и инвестиции. Оживлението, което се наблюдава през март, е факт, но все още не е тенденция.

Боряна Николаева

Бързооборотните стоки са лидери на пазара

Най-много се рекламират козметика и хранителни стоки

Дългогодишният лидер сред рекламодателите в България - Procter&Gamble, отстъпи мястото си на „Нестле България“.

Данните са на TNS/TV Plan и медийната агенция „Пиеро 97“. Те не включват информация за външната реклама и за интернет пазара.

В челната петица се нареждат още компании като „МобилТел“, Procter&Gamble, „Фикосота синтез“ и „Л'Ореал“.

Най-активни

Козметиката, хранителните стоки и напитките са най-активните сектори, чиито маркетингови бюджети поддържат пазара жив. Сериозен срив отбелязва автомобилната индустрия, която е на последно място в челната десетка.

Тенденцията, която се откроява през изминалата година, е, че голяма част от рекламодателите се опитват да правят директни договори с медиите и прескачат работата с медийните агенции.

Обединение

Провеждането на pitch, или иначе казано, конкурси за избор на обслужваща рекламна агенция, също достигна връх през изминалата година.

За да бъде ограничена тази практика, Българската асоциация на рекламода-

► „Нестле България“ успя да измести Procter&Gamble от лидерската позиция при рекламодателите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

телите и Асоциацията на рекламните агенции обединиха усилия в създаването на проекта „Правила при организирането на конкурс“.

Боряна Николаева

Половината от билбордовете в страната останаха празни

Външната реклама падна с 32% през 2009 г.

Външната реклама е една от най-силно засегнатите от икономическата криза. Спадът в запълването на капачетата на различните съоръжения е около 21%, което означава, че почти половината от билбордовете в страната останаха празни.

През 2009 г. някои от големите рекламодатели - банки и автомобилни марки, намалиха с около 60% рекламните си бюджети, а други въобще не рекламираха.

Традиционни рекламодатели, като бири, напитки, хранителни продукти и хипермаркети, завишиха рекламните си бюджети за външна реклама с около 50%, а мобилните оператори запазиха нивата от

2008 г.

Цените на площите също полетяха надолу и бяха намалени с около 32%. Предизвикателствата пред сектора не спират дотук - предстои реструктуриране на площите и обектите в София, което трябва да стане факт през есента. От бранша са оптимисти, че въвеждането на ред ще окаже положително влияние върху външната реклама.

Бизнесът остави интернет маркетинга на заден план

Очаква се онлайн бюджетите да се увеличат с 15% през настоящата година

Брутната сума на рекламните инвестиции в интернет през 2009 г. се оценява на около 33.44 млн. лв. Най-големите и традиционно рекламиращи в интернет клиенти свиха бюджетите си средно с 20%.

От друга страна, някои използваха случая да завоюват пазарен дял. M-Tel например спечели значителна преднина със силното си присъствие в мрежата през 2009.

От автомобилния сектор изпъкна „Тойота“, която е увеличила инвестициите си с около 113%. Най-активни от банките са ПИБ с ръст от 102% и Райфайзенбанк със скок от повече от 50%. Beiersdorf също

заложи на интернет рекламата и увеличи онлайн бюджетите с 93%.

Интересна тенденция е засиленото присъствие на козметико-фармацевтични компании и на хранителните вериги в мрежата.

Повечето интернет медии намалиха персонала си, преразгледаха портфолиото и закриха непечеливши проекти, но не намалиха официално цените.

Шопинг атака на “Сердика център”

Промоционални отстъпки привличаха купувачите

Отварянето на търговския център в 8 часа сутринта

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

Огромна тълпа от клиенти щурмува точно в 8 сутринта най-новия мол в София - “Сердика център” на бул. “Ситняково” 48. За да въведе ред, охраната на официалния вход започна да пропуска по един човек.

Това погразни шопинг манаците, но те не се отказаха от желанието си да разгледат, а и да пазаруват още в първия ден на търговския център. Битката възрастност беше за ваучери с 10 лв. отстъпки,

които важат във всички магазини. Ваучери получиха първите 500 клиенти на мола. Вторият вход за клиенти на бул. “Ситняково” обаче преди 8.30 часа беше празен. Причината - там не се раздаваха ваучери и

нямаше украса. Някои от магазините също бяха приготвили специални отстъпки за първия ден. Едни раздаваха ВИП ваучери с отстъпки от 20 лв., а други даваха карти за отстъпки, след като

получаваха правилни отговори на организирана викторина. Дрогерите ДМ имаха 15% намаление на всички стоки. Най-много клиенти имаше в магазините, в които клиентите виждаха намаления или големи

табели с цените на стоките. В първите часове след откриването само химическото чистене и аптеката не привличаха клиенти. Наг 20 магазина от 210 имаха надписи, че ще отворят през април.

Работници измиваха пред очите на клиентите стъкления купол над ескалаторите

Момчета отбелязват със сини карфици на карта на София от кой квартал са дошли в мола

Клоун на кокили обикаляше центъра и привличаше вниманието на децата

В първите часове на отварянето жените бяха по-активните купувачи

Маркетинг специалистът на “Нюйоркър” Джай Хервег очаква първият магазин на веригата в София да бъде успешен

“Отворили сме само преди два часа и е трудно да преценим как вървят продажбите. Предвид добрата локация на мола очакваме добри продажби”, коментира Джай Хервег, маркетинг специалист на верига

“Нюйоркър”, която отвори първия си магазин в столицата. Докато представителят на германската марка обясняваше това, няколко клиенти платиха набързо покупките си на касата. Дойдохме и да разгледаме,

и да купуваме, казаха за в. “Пари” две студентки. От компанията, която управлява търговския център, “ЕЦЕ проектмениджмънт” бяха осигурили различни атракции за клиентите - музикални и танцови

изпълнения на живо, скачащи кокилари, цирков атракцион, паркур демонстрации и т.н. На две карти - едната на София и другата с няколко най-близки области, клиентите с карфици отбелязваха откъде са

дошли. Мъжете правеха това със сини карфици, а жените - с червени. В първите часове броят на карфиците от двата цвята беше приблизително равен. Най-много клиенти в мола са от района около него,

но имаше от Кремиковци, Люлин и т.н. Жители на Благоевград, Трън, Костенец и Перник, както и от групи населени места извън столицата, също се “разписаха” на таблата.

Красимира Янева